

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą Nr. VIII-1099 ir jį išdėstyti taip:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONKURENCIJOS
ĮSTATYMAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – saugoti sąžiningos konkurencijos laisvę Lietuvos Respublikoje.
2. Šis įstatymas reglamentuoja konkurenciją ribojančią ar galinčią riboti viešojo administravimo subjektų bei ūkio subjektų veiklą ir nesąžiningos konkurencijos veiksmus, nustato šių subjektų teises, pareigas ir atsakomybę, ~~bei~~ konkurencijos ribojimo ir nesąžiningos konkurencijos priežiūros Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus **bei konkurencijos teisės pažeidimais padarytos žalos atlyginimo ypatumus**.
3. Šiuo įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo.
4. Šiuo įstatymu įgyvendinami šio įstatymo priede nurodyti Europos Sąjungos teisės aktai.

2 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šiuo įstatymu draudžiama ūkio subjektams atlikti veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nesvarbu, kokio pobūdžio jų ūkinė veikla, išskyrus atvejus, kai šiame įstatyme ar **Lietuvos Respublikos** įstatymuose, skirtuose atskiroms ūkinės veiklos sritims, numatomos išimtys.
2. Šis įstatymas taikomas ir ne Lietuvos Respublikoje registruotų ūkio subjektų veiklai, jeigu dėl šios veiklos ribojama konkurencija Lietuvos Respublikos vidaus rinkoje.
3. Šis įstatymas netaikomas ūkio subjektų veiklai, dėl kurios ribojama konkurencija užsienio valstybių rinkose, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nenustatyta kitaip.
4. Jeigu Lietuvos Respublikos ~~Seimo (toliau – Seimas)~~ ratifikuotose tarptautinėse sutartyse nustatomi kitokie konkurencijos apsaugos reikalavimai, taikomos tų sutarčių nuostatos.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Atitinkama rinka – tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje.
2. Dominuojanti padėtis – vieno ar daugiau ūkio subjektų padėtis atitinkamoje rinkoje, kai tiesiogiai nesusiduriama su konkurencija arba kuri sudaro galimybę daryti vienpusę lemiamą įtaką atitinkamoje rinkoje veiksmingai ribojant konkurenciją. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad ūkio subjektas (išskyrus mažmeninę prekybą besiverčiantį ūkio subjektą) užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, jeigu jo rinkos dalis sudaro ne mažiau kaip 40 procentų. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad kiekvienas iš trijų ar mažesnio skaičiaus ūkio subjektų (išskyrus

mažmenine prekyba besiverčiančius ūkio subjektus), kuriems tenka didžiausios atitinkamos rinkos dalys, kartu sudarančios 70 procentų ar didesnę atitinkamos rinkos dalį, užima dominuojančią padėtį. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad mažmenine prekyba besiverčiantis ūkio subjektas užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje, jeigu jo rinkos dalis sudaro ne mažiau kaip 30 procentų. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad kiekvienas iš trijų ar mažesnio skaičiaus mažmenine prekyba besiverčiančių ūkio subjektų, kuriems tenka didžiausios atitinkamos rinkos dalys, kartu sudarančios 55 procentų ar didesnę atitinkamos rinkos dalį, užima dominuojančią padėtį.

3. Geografinė teritorija (geografinė rinka) – teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis.

4. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucija – kitos nei Lietuvos Respublika Europos Sąjungos valstybės narės pagal reglamento (EB) Nr. 1/2003 35 straipsnį paskirta institucija.

4 5. Koncentracija – tai:

1) susijungimas, kai prie ūkio subjekto, kuris tęsia veiklą, prijungiami vienas ar keletas kitų ūkio subjektų, kurie kaip savarankiški ūkio subjektai baigia veiklą, arba kai įsteigiamas naujas ūkio subjektas iš dviejų ar daugiau ūkio subjektų, kurie kaip savarankiški ūkio subjektai baigia veiklą;

2) kontrolės įgijimas, kai tas pats fizinis asmuo ar tie patys fiziniai asmenys, kurie turi vieno ar daugiau ūkio subjektų kontrolę, arba ūkio subjektas ar keletas ūkio subjektų, veikdami susitarimo pagrindu, kartu steigia naują ūkio subjektą (išskyrus atvejus, kai toks naujas ūkio subjektas neatlieka autonomiško ūkio subjekto funkcijų) arba įgauna kito ūkio subjekto kontrolę įsigydami įmonę ar jos dalį, visą ūkio subjekto turtą ar turto dalį, akcijas ar kitus vertybinius popierius, balsavimo teises, sudarydami sutartis ar kitu būdu.

5 6. Konkurencijos ribojimas – veiksmai, sudarantys kliūtis konkuruoti atitinkamoje rinkoje ar galintys susilpninti, iškraipyti arba kitaip neigiamai paveikti konkurenciją.

6 7. Konkurencijos sąlygos – pirkimo ar pardavimo ekonominiai parametrai, iš kurių svarbiausiais laikomi kainos, nuolaidos, antkainiai ar kitokie mokėjimai ir jiems darantys įtaką veiksniai (ūkinės veiklos teisiniai ribojimai, viešojo administravimo subjektų teikiama pagalba, gamybos technologijos ir sąnaudos, prekių naudojimo ar vartojimo ypatybės, transportavimo galimybės ir pan.).

7 8. Konkurentai – ūkio subjektai, kurie toje pačioje atitinkamoje rinkoje susiduria arba gali susidurti su tarpusavio konkurencija.

8 9. Kontrolė – visokios iš Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės įstatymų ar sandorių atsirandančios teisės, suteikiančios juridiniam ar fiziniam asmeniui galimybę daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto veiklai, įskaitant:

1) nuosavybės teisę į visą ar dalį ūkio subjekto turto arba teisę naudoti visą ar dalį ūkio subjekto turto;

2) kitas teises, kurios leidžia daryti lemiamą įtaką ūkio subjekto organų sprendimams ar personalo sudėčiai.

9 10. Kontroliuojantis asmuo – juridinis ar fizinis asmuo, turintis arba įgyjantis ūkio subjekto kontrolės teisę. Kontroliuojančiu asmeniu gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, užsienietis ar asmuo be pilietybės arba ūkio subjektas, taip pat viešojo administravimo subjektas. Sutuoktiniai, tėvai ir jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai) laikomi vienu kontroliuojančiu asmeniu. Jeigu du ar daugiau juridinių ar fizinių asmenų, veikdami susitarimo pagrindu, įsigyja koncentruojamo ūkio subjekto kontrolę, tai kiekvienas iš šių juridinių ar fizinių asmenų yra laikomas kontroliuojančiu asmeniu.

10 11. Lemiamą įtaką – padėtis, kai kontroliuojantis asmuo įgyvendina ar turi galimybę įgyvendinti savo sprendimus dėl kontroliuojamo ūkio subjekto ūkinės veiklos, organų sprendimų ar personalo sudėties.

12. Netiesioginis pirkėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris iš tiesioginio pirkėjo arba tolesnio pirkėjo, bet ne iš šio įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos

Sajungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimą padariusio ūkio subjekto įsigijo konkurencijos teisės pažeidimo objektu tapusių prekių ar prekių, pagamintų iš tokio pažeidimo objektu tapusių prekių, arba prekių, kurios komplektuojamos su tokio pažeidimo objektu tapusiomis prekėmis.

13. Nukentėjęs asmuo – fizinis arba juridinis asmuo, patyręs žalą dėl šio įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimo.

14. Permoka – skirtumas tarp faktiškai sumokėtos prekės kainos ir kainos, kuri būtų, jei nebūtų šio įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimo.

~~14~~ **15. Prekė** – kiekvienas pirkimo ar pardavimo objektas, įskaitant visų rūšių paslaugas, darbus, teises ar vertybinius popierius. Pirkimu ar pardavimu laikomas prekės perleidimas ar įsigijimas pagal pirkimo-pardavimo, tiekimo, rangos sutartis ar kitus sandorius. Prekei prilyginami daiktai (turtas), perduodami pagal nuomos ar panaudos sutartis.

~~14~~ **16. Prekės rinka** – visuma prekių, kurios, pirkėjų požiūriu, yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas.

~~13~~ **17. Rinkos dalis** – ūkio subjekto ar susijusių ūkio subjektų grupės perkamo ar parduodamo prekių kiekio procentinis santykis su bendru perkamu ar parduodamu prekių kiekiu atitinkamoje rinkoje. Jeigu neįmanoma gauti patikimų duomenų apie perkamą ar parduodamą prekių kiekį, nustatant rinkos dalį galima vadovautis ir kita objektyvia informacija apie atitinkamą rinką, įskaitant prekių pirkimų ar pardavimų vertę.

~~14~~ **18. Susijusių ūkio subjektų grupė** – du ar daugiau ūkio subjektų, kurie dėl savitarpio kontrolės ar priklausomybės ir galimų suderintų veiksmų yra laikomi vienu ūkio subjektu apskaičiuojant bendrąsias pajamas ir rinkos dalį. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad susijusių ūkio subjektų grupę sudaro kiekvienas nagrinėjamas ūkio subjektas ir:

1) ūkio subjektai, kuriuose, kaip ir nagrinėjamame ūkio subjekte, tas pats fizinis asmuo arba tie patys fiziniai asmenys turi akcijų dalį, kuri sudaro 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi teises į 1/3 ar daugiau visų balsų;

2) ūkio subjektai, kurie su nagrinėjamu ūkio subjektu yra bendrai valdomi ar turi bendrą administracinę padalinį arba kurių stebėtojų taryboje, valdyboje ar kitame valdymo ar priežiūros organe yra pusė ar daugiau tų pačių narių kaip ir nagrinėjamo ūkio subjekto valdymo ar priežiūros organuose;

3) ūkio subjektai, kuriuose nagrinėjamas ūkio subjektas turi akcijų dalį, sudarančią 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi teises į 1/3 ar daugiau visų balsų arba kurie yra įsipareigoję derinti savo ūkinės veiklos sprendimus su nagrinėjamu ūkio subjektu, arba už kurių prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą yra įsipareigojęs atsakyti nagrinėjamas ūkio subjektas, arba kurie yra įsipareigoję perduoti visą arba dalį pelno ar suteikę teisę naudoti 1/3 ar daugiau savo turto nagrinėjamam ūkio subjektui;

4) ūkio subjektai, kurie nagrinėjamame ūkio subjekte turi akcijų dalį, sudarančią 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba turi teises į 1/3 ar daugiau visų balsų arba su kuriais nagrinėjamas ūkio subjektas yra įsipareigojęs derinti savo ūkinės veiklos sprendimus, arba kurie yra įsipareigoję atsakyti už nagrinėjamo ūkio subjekto prievolių tretiesiems asmenims įvykdymą, arba kuriems nagrinėjamas ūkio subjektas yra įsipareigojęs perduoti visą arba dalį pelno ar suteikęs teisę naudoti 1/3 ar daugiau savo turto;

5) ūkio subjektai, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai, per kitus ūkio subjektus, yra susiję su šios dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytais ūkio subjektais bet kuriuo iš šios dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų būdų.

~~15~~ **19. Susitarimas** – bet kuria forma (raštu ar žodžiu) dviejų ar daugiau ūkio subjektų sudarytos sutartys arba ūkio subjektų suderinti veiksmai, įskaitant bet kurio ūkio subjektų junginio (asociacijos, susivienijimo, konsorciumo ir pan.) arba šio junginio atstovų priimtą sprendimą.

20. Tiesioginis pirkėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris tiesiogiai iš šio įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimą padariusio ūkio subjekto įsigijo konkurencijos teisės pažeidimo objektu tapusių prekių.

16 21. Ūkinė veikla – gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti.

17 22. Ūkio subjektas – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir pan.), įstaigos ar organizacijos arba kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą.

18 23. Ūkio subjekto turtas – ~~ilgalaikio naudojimo~~ **ilgalaikis** materialusis turtas ir kiti neapyvartiniai aktyvai, naudojami ūkinei veiklai.

19 24. Ūkio subjekto vadovas – fizinis asmuo, kuris vadovauja juridiniam asmeniui ir yra vienasmenis jo valdymo organas.

4 straipsnis. Viešojo administravimo subjektų pareiga užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę

1. Viešojo administravimo subjektai, įgyvendindami pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu Lietuvos Respublikoje, privalo užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę.

2. Viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

II SKYRIUS KONKURENCIJĄ RIBOJANTYS VEIKSMAI

PIRMASIS SKIRSNIS DRAUDŽIAMSI SUSITARIMAI

5 straipsnis. Konkurenciją ribojančių susitarimų draudimas

1. Visi susitarimai, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, yra draudžiami ir negalioja nuo jų sudarymo momento, įskaitant:

1) susitarimą tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyti (fiksuoti) tam tikros prekės kainas arba kitas pirkimo ar pardavimo sąlygas;

2) susitarimą pasidalyti prekės rinką teritoriniu pagrindu, pagal pirkėjų ar tiekėjų grupes ar kitu būdu;

3) susitarimą nustatyti tam tikros prekės gamybos ar pardavimo kiekius, taip pat riboti techninę pažangą ar investicijas;

4) susitarimą panašaus pobūdžio sutartyse taikyti nevienodas (diskriminacines) sąlygas atskiriems ūkio subjektams ir taip sudaryti jiems skirtingas konkurencijos sąlygas;

5) susitarimą iš kitų ūkio subjektų reikalauti papildomų įsipareigojimų, kurie pagal savo komercinį pobūdį ar paskirtį nėra tiesiogiai susiję su sutarties objektu.

2. Konkurentų sudaryti šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodyti susitarimai visais atvejais laikomi ribojančiais konkurenciją.

3. Šis straipsnis gali būti netaikomas ūkio subjektų sudarytiems susitarimams, kurie dėl savo mažareikšmės įtakos negali itin riboti konkurencijos. Tokiems susitarimams taikomus reikalavimus ir sąlygas ~~teisės aktu~~ nustato Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba).

6 straipsnis. Išimtis

1. Šio įstatymo 5 straipsnis netaikomas, jeigu susitarimas skatina techninę ar ekonominę pažangą arba pagerina prekių gamybą ar paskirstymą ir taip sudaro galimybes vartotojams gauti papildomos naudos, taip pat jeigu susitarimas:

1) nelemia susitariančiųjų šalių veiklos apribojimų, kurie nėra būtini šiame straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti;

2) nesuteikia susitarimo šalims galimybės riboti konkurenciją didelėje atitinkamos rinkos dalyje.

2. Susitarimas, kuris atitinka šio straipsnio 1 dalies sąlygas, galioja nuo sudarymo momento (*ab initio*) be jokio išankstinio Konkurencijos tarybos sprendimo. Kilus ginčui, ar toks susitarimas atitinka šio straipsnio 1 dalį, pareiga įrodyti, kad atitinka, tenka tai susitarimo šalims, kuri naudojasi šia išimtimi.

3. Konkurencijos taryba turi teisę ~~priimti teisės aktus ir~~ nustatyti susitarimų grupes bei sąlygas, kuriomis susitarimas tenkina šio straipsnio 1 dalies sąlygas.

4. Konkurencijos taryba gali atšaukti ūkio subjektų teisę naudotis **pagal** šio straipsnio 3 dalyje ~~numatytą teisės aktų taikoma~~ **dali** **Konkurencijos tarybos nustatyta** išimtimi, jeigu nustatoma, kad tam tikru atveju susitarimo poveikis yra nesuderinamas su šio straipsnio 1 dalies nuostatomis.

ANTRASIS SKIRSNIS PIKTNAUDŽIAVIMAS DOMINUOJANČIA PADĖTIMI

7 straipsnis. Draudimas piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi

Draudžiama piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi atitinkamoje rinkoje atliekant įvairius veiksmus, kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, nepagrįstai varžo kitų ūkio subjektų galimybes veikti rinkoje arba pažeidžia vartotojų interesus, įskaitant:

1) tiesioginį ar netiesioginį nesąžiningų kainų arba kitų pirkimo ar pardavimo sąlygų primetimą;

2) prekybos, gamybos ar techninės pažangos ribojimą darant žalą vartotojams;

3) panašaus pobūdžio sutartyse nevienodų (diskriminacinių) sąlygų taikymą atskiriems ūkio subjektams, taip sudarant jiems skirtingas konkurencijos sąlygas;

4) sutarties sudarymą, kai kitai sutarties šaliai primetami papildomi įsipareigojimai, kurie pagal komercinį pobūdį ar paskirtį nėra tiesiogiai susiję su sutarties objektu.

TREČIASIS SKIRSNIS KONCENTRACIJOS PRIEŽIŪRA

8 straipsnis. Pranešimas apie koncentraciją

1. Apie numatomą įvykdyti koncentraciją privaloma pranešti Konkurencijos tarybai ir gauti leidimą, jeigu koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu keturiolika milijonų penki šimtai tūkstančių eurų ir jeigu kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos paskutiniiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu vienas milijonas keturi šimtai penkiasdešimt tūkstančių eurų.

2. Koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos suprantamos kaip:

1) ūkio subjektų, kurie jungiasi, bendrųjų pajamų suma;

2) ūkio subjektų, iš kurių vienas ūkio subjektas ar keletas ūkio subjektų, veikdami susitarimo pagrindu, įsigyja kitą ūkio subjektą (įmonę ar jos dalį), visą ūkio subjekto turtą ar turto dalį arba įsigyja kito ūkio subjekto akcijų dalį, kuri, įskaitant viską, kas buvo anksčiau įsigyta, sudaro 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba gauna teisę į kito ūkio subjekto 1/3 ar didesnę balsų dalį, bendrųjų pajamų suma. Jeigu ūkio subjektas, kuris įsigyja kito ūkio subjekto akcijų dalį,

priklauso susijusių ūkio subjektų grupei, tai apskaičiuojant įsigyjamų akcijų dalį įskaitomos ir akcijos, kurias šiame ūkio subjekte turi tai pačiai susijusių ūkio subjektų grupei priklausančios ūkio subjektai. Jeigu įsigyjama ūkio subjekto (įmonės) dalis arba ūkio subjekto turto dalis, tai bendrosios pajamos ir rinkos dalis apskaičiuojamos proporcingai įsigyjamo turto daliai;

3) koncentruojamų ūkio subjektų, iš kurių viename ar keliuose tas pats fizinis asmuo arba tie patys fiziniai asmenys, turėdami kontrolės teisę, įsigyja kitą ūkio subjektą (įmonę ar jos dalį), visą ūkio subjekto turtą ar turto dalį arba įsigyja kito ūkio subjekto akcijų dalį, kuri, įskaitant viską, kas buvo anksčiau įsigyta, sudaro 1/3 ar daugiau įstatinio kapitalo, arba gauna teisę į kito ūkio subjekto 1/3 ar didesnę balsų dalį, bendrųjų pajamų suma. Apskaičiuojant fizinio asmens ar fizinių asmenų įsigyjamų kito ūkio subjekto akcijų dalį, įskaitomos akcijos, kurias šiame ūkio subjekte turi fizinio asmens ar tų pačių fizinių asmenų kontroliuojami ūkio subjektai ir visi tai pačiai susijusių ūkio subjektų grupei priklausančios ūkio subjektai. Jeigu įsigyjama ūkio subjekto (įmonės) dalis arba ūkio subjekto turto dalis, tai bendrosios pajamos ir rinkos dalis apskaičiuojamos proporcingai įsigyjamo turto daliai;

4) bendrųjų pajamų suma ūkio subjektų, kurie, veikdami susitarimo pagrindu, kartu steigia naują ūkio subjektą arba sukuria bendrą valdymo ar priežiūros organą ar bendrą administracinį padalinį arba kurie dėl priimamų sprendimų turės pusę ar daugiau tų pačių narių stebėtojų taryboje, valdyboje ar kitame valdymo ar priežiūros organe, arba kurie įsipareigoja vienas su kitu derinti savo ūkinės veiklos sprendimus arba perduoti vienas kitam visą ar tam tikrą dalį pelno, arba kurie vienas kitam suteikia teisę naudoti visą savo turtą ar jo dalį, arba vienas iš kurių ar keletas ūkio subjektų, veikdami susitarimo pagrindu, kitokiu būdu įgyja kito ūkio subjekto kontrolę. Jeigu vienas ūkio subjektas suteikia teisę kitam ūkio subjektui naudoti savo turto dalį, tai bendrosios pajamos ir rinkos dalis apskaičiuojamos proporcingai naudojamam turto daliai.

3. Jeigu koncentracijoje dalyvauja:

1) draudimo įmonė, vietoj bendrųjų pajamų skaičiuojama draudimo įmokų (premijų) suma;

2) kolektyvinio investavimo subjektai ar juos valdančios valdymo įmonės, bendrosios pajamos skaičiuojamos kaip visų ūkio subjektų, kuriuos kontroliuoja valdymo įmonė, uždaro tipo investicinė bendrovė ar investicinė kintamojo kapitalo bendrovė, kurių turto valdymas neperduotas valdymo įmonei, bendrųjų pajamų suma;

3) ūkio subjektas, kuris priklauso susijusių ūkio subjektų grupei, bendrosios pajamos skaičiuojamos kaip visų ūkio subjektų, priklausančių susijusių ūkio subjektų grupei, bendrųjų pajamų suma;

4) užsienio valstybių ūkio subjektas, bendrosios pajamos skaičiuojamos kaip pajamų, gautų Lietuvos Respublikos prekių rinkose, suma.

4. Atliekant koncentracijos priežiūrą taikomą bendrųjų pajamų apskaičiavimo tvarką nustato Konkurencijos taryba.

5. Laikoma, kad koncentracija nevykdoma, kai komerciniai bankai, kitos kredito įstaigos, vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkai, kolektyvinio investavimo subjektai ar juos valdančios valdymo įmonės ir draudimo įmonės įsigyja 1/3 ar daugiau kitos įmonės akcijų, turėdami tikslą jas perleisti, jeigu nesinaudojama šių akcijų suteikiama balsavimo teise ir šios akcijos perleidžiamos ne vėliau kaip per vienus metus, ir ne vėliau kaip per vieną mėnesį po įsigijimo pateikiama informacija Konkurencijos tarybai. Jeigu finansų įstaigos, įsigijusios 1/3 ar daugiau kitos įmonės akcijų, nusprendžia nesilaikyti šioje dalyje nustatytų sąlygų, jos privalo pateikti pranešimą apie koncentraciją bendra tvarka.

9 straipsnis. Pranešimo apie koncentraciją pateikimas

1. Pranešimą apie koncentraciją šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose numatytais atvejais teikia kontroliuojantys asmenys, kitais atvejais – bendrai visi koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai.

2. Pranešimas apie koncentraciją turi būti pateiktas Konkurencijos tarybai iki koncentracijos įgyvendinimo. Pranešimas apie koncentraciją pateikiamas po pasiūlymo sudaryti sutartį arba įsigyti akcijas ar turtą pateikimo, pavedimo sudaryti sutartį, sutarties sudarymo, nuosavybės teisės ar teisės

disponuoti tam tikru turtu įgijimo. Pranešimas apie koncentraciją gali būti pateiktas ir turint aiškius ketinimus sudaryti sutartį arba pateikti viešą siūlymą supirkti akcijas. Konkurencijos taryba nustato tipinę pranešimo apie koncentraciją formą.

3. Pranešime apie koncentraciją turi būti pateikta:

- 1) koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų registravimo duomenys;
- 2) koncentracijos priežastys ir tikslai;
- 3) koncentracijos būdo aprašymas;
- 4) kiekvieno koncentracijoje dalyvaujančio ūkio subjekto paskutinių trejų metų iki koncentracijos laikotarpio metinių finansinių ataskaitų rinkiniai;

5) duomenys apie kiekvieno koncentracijoje dalyvaujančio ūkio subjekto arba kontroliuojančių asmenų nuosavybei priklausančias įmones, taip pat įmones, kurių jie yra akcininkai arba pajininkai;

6) kiekvieno koncentracijoje dalyvaujančio ūkio subjekto pirktų ir parduotų prekių kiekis per paskutinių trejų metų iki koncentracijos laikotarpį ir jų rinkos dalies atitinkamoje rinkoje įvertinimas;

7) kiekvieno koncentracijoje dalyvaujančio ūkio subjekto didžiausių pirkėjų ir tiekėjų bei pagrindinių konkurentų atitinkamose rinkose sąrašas.

4. Jeigu teikiamas pranešimas dėl numatomos įvykdyti koncentracijos, kurioje dalyvauja ūkio subjektas, priklausantis susijusių ūkio subjektų grupei, tai pagal šio straipsnio 3 dalies reikalavimus pateikiami duomenys apie visus susijusių ūkio subjektų grupei priklausančius ūkio subjektus.

5. Jeigu teikiamas pranešimas dėl numatomos įvykdyti koncentracijos, kurioje dalyvauja komerciniai bankai ar kitos kredito įstaigos, Konkurencijos tarybai pateikiama ir Lietuvos banko išvada.

6. Prie pranešimo apie koncentraciją turi būti pridedami dokumentai, patvirtinantys, kad ūkio subjektai sumokėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nustatyto dydžio rinkliavą už pranešimo pateikimą ir nagrinėjimą.

10 straipsnis. Koncentracijos sustabdymas

1. Koncentracijoje, apie kurią privaloma pranešti, dalyvaujantys ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys neturi teisės įgyvendinti koncentracijos tol, kol bus priimtas Konkurencijos tarybos nutarimas pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktą, išskyrus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse numatytus atvejus.

2. Visi ūkio subjektų ir kontroliuojančių asmenų sandoriai ir veiksmai, susiję su koncentracijos, dėl kurios yra priimtas šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytas nutarimas, įgyvendinimu, laikomi negaliojančiais ir nesukuriančiais teisinių pasekmių.

3. Koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų ar kontroliuojančio asmens motyvuotu prašymu Konkurencijos taryba, atsižvelgdama į koncentracijos sustabdymo pasekmes koncentracijoje dalyvaujantiems asmenims ir numatomą koncentracijos įtaką konkurencijai, gali priimti nutarimą leisti atlikti atskirus koncentracijos veiksmus. Konkurencijos tarybos leidimas atlikti atskirus koncentracijos veiksmus gali būti duotas nustatant tam tikras sąlygas ir įpareigojimus, kurie būtini veiksmingai konkurencijai užtikrinti.

4. Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai ir kontroliuojantys asmenys be Konkurencijos tarybos leidimo atlikti atskirus koncentracijos veiksmus gali pateikti viešą siūlymą supirkti akcijas ir sudaryti sandorius dėl perleidžiamųjų vertybinių popierių, įtrauktų į prekybą reguliuojamoje rinkoje, jeigu apie šiuos veiksmus ne vėliau kaip per 7 dienas nuo jų atlikimo pranešama Konkurencijos tarybai ir vertybinių popierių įgijėjas nesinaudoja vertybinių popierių suteikiamomis balsavimo teisėmis.

11 straipsnis. Pranešimų apie koncentraciją nagrinėjimas Konkurencijos taryboje

1. Konkurencijos taryba, gavusi pranešimą apie koncentraciją, apie tai paskelbia Konkurencijos tarybos interneto svetainėje, nurodydama koncentracijos pobūdį ir koncentracijoje dalyvaujančias šalis.

2. Konkurencijos taryba išnagrinėja pagal nustatytus reikalavimus pateiktus pranešimus apie koncentraciją ir priima šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytus nutarimus ne vėliau kaip per keturis mėnesius. Šis laikotarpis prasideda kitą dieną po nustatytus reikalavimus atitinkančio pranešimo apie koncentraciją gavimo. Jeigu pranešimas apie koncentraciją neatitinka nustatytų reikalavimų, Konkurencijos taryba nedelsdama apie tai raštu informuoja pranešimą pateikusius asmenis.

3. Per vieną mėnesį nuo nustatytus reikalavimus atitinkančio pranešimo apie koncentraciją gavimo Konkurencijos taryba turi priimti nutarimą pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punktą arba priimti nutarimą toliau nagrinėti pranešimą apie koncentraciją.

4. Konkurencijos taryba, ketindama priimti nutarimą pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktą, pranešimą apie koncentraciją pateikusio ūkio subjekto motyvuotu prašymu šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimo terminą gali pratęsti vienam mėnesiui.

5. Konkurencijos taryba, nagrinėdama pranešimus apie koncentraciją, turi teisę gauti iš ūkio subjektų, kontroliuojančių asmenų ir viešojo administravimo subjektų informaciją, žodinius ir rašytinius paaiškinimus, reikalingus nutarimui dėl koncentracijos priimti.

12 straipsnis. Konkurencijos tarybos nutarimai dėl koncentracijos

1. Konkurencijos taryba, išnagrinėjusi pranešimą apie koncentraciją, priima vieną iš šių nutarimų:

1) leisti vykdyti koncentraciją pagal pateiktą pranešimą;

2) leisti vykdyti koncentraciją pagal dalyvaujantiems ūkio subjektams ar kontroliuojantiems asmenims Konkurencijos tarybos nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ir įpareigojimus, reikalingus tam, kad nebūtų sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje;

3) atsisakyti duoti leidimą vykdyti koncentraciją ir įpareigoti koncentracijoje dalyvaujančius ūkio subjektus ar kontroliuojančius asmenis atlikti veiksmus, kad būtų atkurta ankstesnė padėtis, arba pašalinti koncentracijos pasekmes, įskaitant įpareigojimus parduoti įmonę ar jos dalį, ūkio subjekto turtą ar jo dalį, akcijas ar jų dalį, nutraukti ar pakeisti sutartis ir nustatyti šių įpareigojimų įvykdymo terminus bei sąlygas, jeigu dėl koncentracijos bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje.

2. Konkurencijos tarybos nutarime, numatytame šio straipsnio 1 dalies 2 ar 3 punkte, nurodomi koncentracijos vykdymo sąlygų ir įpareigojimų nustatymo ar atsisakymo duoti leidimą vykdyti koncentraciją motyvai. Priimdama šį nutarimą, Konkurencijos taryba turi teisę remtis tik tokiais motyvais, dėl kurių turėjo galimybę duoti paaiškinimus koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys.

3. Apie Konkurencijos tarybos nutarimus raštu pranešama asmenims, pateikusiems pranešimus apie koncentraciją. Jeigu Konkurencijos taryba per šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą nepriima šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nutarimų, ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys turi teisę vykdyti koncentraciją pagal pranešime apie koncentraciją nurodytas sąlygas.

4. Šiame straipsnyje nustatyti Konkurencijos tarybos nutarimai skelbiami Konkurencijos tarybos interneto svetainėje.

13 straipsnis. Koncentracijos priežiūros procedūros taikymas savo iniciatyva

1. Konkurencijos taryba gali įpareigoti ūkio subjektus teikti pranešimą apie koncentraciją ir *mutatis mutandis* taikyti koncentracijos priežiūros procedūrą, numatytą šiame skirsnyje, nors ir nėra viršijami šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyti bendrųjų pajamų rodikliai, kai yra tikėtina, kad

po koncentracijos bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje.

2. Konkurencijos taryba gali priimti atskirą nutarimą taikyti koncentracijos priežiūros procedūrą tik tais atvejais, kai nuo koncentracijos įgyvendinimo praėjo ne daugiau kaip dvylika mėnesių.

14 straipsnis. Koncentracijos vykdymo pažeidimų tyrimas ir Konkurencijos tarybos nutarimų dėl koncentracijos pakeitimas ar panaikinimas

1. Jeigu yra pagrindas manyti, kad vykdant koncentraciją buvo pažeisti šio įstatymo reikalavimai arba Konkurencijos tarybos nutarimai, Konkurencijos taryba atlieka tyrimą pagal šio įstatymo V skyrių.

2. Konkurencijos taryba turi teisę pakeisti arba panaikinti savo nutarimus dėl koncentracijos, numatytus šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, jeigu nutarimas buvo priimtas remiantis koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų ar kontroliuojančių asmenų pateikta neteisinga ar ne visa informacija, kuri turėjo esminę įtaką priimant nutarimą, arba jeigu ūkio subjektai ar kontroliuojantys asmenys pažeidė koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus.

3. Jeigu įsiteisėjusiu teismo sprendimu panaikinamas visas ar dalis šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje numatyto Konkurencijos tarybos nutarimo, ūkio subjektai turi Konkurencijos tarybai pateikti pagal esamą padėtį rinkoje patikslintą pranešimą apie koncentraciją. Jeigu ūkio subjektai neatlieka šių veiksmų, *mutatis mutandis* kyla šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje numatytos pasekmės, kiek jos neprieštarauja įsiteisėjusiam teismo sprendimui.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas patikslintas pranešimas Konkurencijos tarybai turi būti pateiktas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Konkurencijos taryba išnagrinėja patikslintą pranešimą apie koncentraciją ir priima vieną iš šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje numatytų nutarimų. Tokiu atveju šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytas terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kai ūkio subjektai pateikia patikslintą pranešimą apie koncentraciją.

III SKYRIUS NESĄŽININGA KONKURENCIJA

15 straipsnis. Nesąžiningos konkurencijos veiksmų draudimas

1. Ūkio subjektams draudžiama atlikti bet kuriuos veiksmus, prieštaraujančius ūkinės veiklos sąžiningai praktikai ir geriems papročiams, kai tokie veiksmai gali pakenkti kito ūkio subjekto galimybėms konkuruoti, įskaitant:

1) savavališką naudojimą žymens, kuris yra tapatus ar panašus į kito ūkio subjekto pavadinimą, registruotą prekės ženklą ar neregistruotą plačiai žinomą prekės ženklą, ar kitą pirmumo teise naudojamą žymenį su skiriamuoju požymiu, jeigu tai sukelia ar tikėtina, kad gali sukelti painiavą su šiuo ūkio subjektu ar jo veikla, arba jeigu siekiama nesąžiningai pasinaudoti šio ūkio subjekto (jo ženklo ar žymens) reputacija, arba jeigu dėl to gali nukentėti šio ūkio subjekto (jo ženklo ar žymens) reputacija, arba jeigu dėl to gali susilpnėti šio ūkio subjekto naudojamo ženklo ar žymens skiriamasis požymis;

2) ūkio subjektų klaidinimą pateikiant jiems neteisingą ar nepagrįstą informaciją apie savo ar kito ūkio subjekto prekių kiekį, kokybę, sudedamąsias dalis, vartojimo savybes, pagaminimo vietą, būdą, kainą ar nutylint apie riziką, susijusią su šių prekių vartojimu, perdirbimu ar kitokiu naudojimu;

3) informacijos, kuri yra kito ūkio subjekto komercinė paslaptis, naudojimą, perdavimą, skelbimą be šio subjekto sutikimo, taip pat tokios informacijos gavimą iš asmenų, neturinčių teisės šios informacijos perduoti, turint tikslą konkuruoti, siekiant naudos sau arba padarant žalą šiam ūkio subjektui;

4) siūlymą konkuruojančio ūkio subjekto darbuotojams nutraukti darbo sutartį ar neatlikti visų ar dalies savo darbo pareigų siekiant naudos sau ar padarant žalą šiam ūkio subjektui;

5) kito ūkio subjekto gaminio ar jo pakuotės imitavimą, to gaminio ar pakuotės formos, spalvos ar kitų skiriamųjų požymių kopijavimą, jeigu tai gali klaidinti dėl gaminio tapatybės arba jeigu šiais veiksmais siekiama pasinaudojant kito ūkio subjekto reputacija gauti nesąžiningos naudos;

6) pateikimą neteisingos ar nepagrįstos informacijos apie savo ar kito ūkio subjekto vadovaujančius asmenis, darbuotojų kvalifikaciją, teisinę, finansinę ar kitokią ūkio subjekto padėtį, jeigu dėl to gali būti padaryta žalos kitam ūkio subjektui;

7) reklamos, kuri pagal Lietuvos Respublikos ~~įstatymus~~ **reklamos įstatymą (toliau – Reklamos įstatymas)** laikoma klaidinančia ar neleistina lyginamąja reklama, naudojimą.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytu tapataus ar panašaus pavadinimo, prekės ženklo ar kito žymens naudojimu nelaikoma, kai pavadinime, prekės ženkle ar žymenyje naudojamas įmonininko, kontrolinio akcijų paketo savininko ar steigėjo vardas ar pavardė ir kai ūkio subjektai, naudojantys tokį pavadinimą, prekės ženklą ar ženį, ėmėsi priemonių klaidinimui dėl ūkio subjekto ar prekės tapatybės išvengti.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyta informacija apie prekės pagaminimo vietą laikoma visokiais būdais pateikiamos geografinės nuorodos, kurios apibūdina prekę kaip pagamintą kurios nors valstybės teritorijoje arba tam tikrame tos teritorijos regione ar vietovėje, kuri siejama su tos prekės kokybe, reputacija ar kitomis savybėmis.

4. Asmenys, kuriems komercinė paslaptis tapo žinoma dėl jų darbo ar kitokių sutartinių santykių su ūkio subjektu, gali naudoti šią informaciją praėjus ne mažiau kaip vieniems metams nuo darbo ar kitokių sutartinių santykių pasibaigimo, jeigu **Lietuvos Respublikos** įstatymuose ar sutartyje nenumatyta kitaip.

5. Prekės išorės ar pakuotės formos imitavimu nelaikomi tokie veiksmai, kuriais norima pasiekti tam tikrų prekės ar jos pakuotės funkcinių savybių, jeigu šiuos veiksmus atliekantis asmuo imasi priemonių išvengti kitų ūkio subjektų ar vartotojų klaidinimo dėl gamintojo ar prekės tapatybės.

16 straipsnis. Teisių gynimas

1. Ūkio subjektas, kurio teisėti interesai pažeidžiami nesąžiningos konkurencijos veiksmais, turi teisę kreiptis į teismą su ieškiniu dėl:

1) neteisėtų veiksmų nutraukimo;

2) padarytos žalos atlyginimo;

3) įpareigojimo paskelbti vieną ar kelis konkretaus turinio ir formos pareiškimus, kuriuose paneigiama anksčiau pateikta neteisinga informacija arba pateikiami paaiškinimai dėl ūkio subjekto ar jų gaminamų prekių tapatybės;

4) prekių, jų pakuotės ar kitų priemonių, tiesiogiai susijusių su nesąžininga konkurencija, konfiskavimo ar sunaikinimo, jeigu kitaip negalima pašalinti pažeidimų.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytas teises taip pat turi ir ūkio subjektų ar vartotojų interesams atstovaujančios organizacijos.

3. Atsakomybę už klaidinančios ar neleistinos lyginamosios reklamos naudojimą nustato ~~Lietuvos Respublikos įstatymai~~ **Reklamos įstatymas ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas)**.

4. Konkurencijos taryba tiria nesąžiningos konkurencijos veiksmus tik tais atvejais, jeigu šie veiksmai pažeidžia daugelio ūkio subjektų ar vartotojų interesus. Konkurencijos taryba už šiuos veiksmus taiko ~~įstatymų~~ **šio įstatymo 36 straipsnio 2 dalyje** nustatytas sankcijas.

IV SKYRIUS KONKURENCIJOS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA

17 straipsnis. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba

1. Konkurencijos taryba yra savarankiška valstybės įstaiga, atskaitinga Seimui, vykdanči valstybinę konkurencijos politiką ir prižiūrinti, kaip laikomasi šio įstatymo. Konkurencijos taryba, atlikdama įstatymų jai nustatytas funkcijas, sprendimus priima savarankiškai ir nepriklausomai.

2. Konkurencijos taryba yra juridinis asmuo, turintis sąskaitų bankuose ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

~~3. Konkurencijos taryba vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, kitais teisės aktais.~~

4 3. Konkurencijos taryba yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto.

5 4. Konkurencijos tarybos veiklai taikomas Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip.

18 straipsnis. Konkurencijos tarybos funkcijos ir įgaliojimai

1. Konkurencijos taryba:

1) prižiūri, kaip ūkio subjektai, viešojo administravimo subjektai laikosi šio įstatymo nustatytų reikalavimų;

2) nustato atitinkamos rinkos apibrėžimo ir dominuojančios padėties nustatymo kriterijus bei tvarką, savo funkcijoms atlikti tiria ir apibrėžia atitinkamas rinkas, nustato ūkio subjektų rinkos dalį ir jų padėtį atitinkamoje rinkoje;

3) nagrinėja, ar viešojo administravimo subjektų priimti teisės aktai ar kiti sprendimai atitinka šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir, jeigu yra pagrindas, kreipiasi į viešojo administravimo subjektus su reikalavimu pakeisti ar panaikinti teisės aktus ar kitus konkurenciją ribojančius sprendimus. Jeigu reikalavimas neįvykdytas, Konkurencijos taryba turi teisę valstybinio administravimo subjektų sprendimus, išskyrus Vyriausybės norminius teisės aktus, apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, savivaldybių administravimo subjektų ir kitų viešojo administravimo subjektų sprendimus – apygardos administraciniam teismui;

4) nagrinėja pranešimus apie koncentraciją;

5) tiria ir nagrinėja šio įstatymo, Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo (toliau – MPĮNVDĮ), Reklamos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų, kurių laikymosi priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba, pažeidimus ir taiko pažeidėjams šiuose įstatymuose numatytas sankcijas įstatymų numatytais atvejais ir tvarka;

6) kreipiasi į teismą, kad būtų apginti šio įstatymo saugomi viešieji interesai;

7) pagal kompetenciją atlieka Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų projektų ekspertizę, teikia Seimui ir Vyriausybei išvadas dėl šių aktų poveikio konkurencijai;

8) teikia Vyriausybei siūlymus, kuriuos ji turi įvertinti, dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, ribojančių konkurenciją, pakeitimo, kai tokius konkurencijos ribojimus Konkurencijos taryba nustato atlikdama jai pavestas funkcijas;

9) atlieka konkurencijos veiksmingumo rinkose stebėseną ir teikia išvadas bei pasiūlymus Seimui arba Vyriausybei dėl atitinkamų priemonių veiksmingai konkurencijai užtikrinti;

10) bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos, užsienio ir tarptautinėmis institucijomis ir organizacijomis teisės aktų ir bendradarbiavimo susitarimų, numatančių bendradarbiavimą, nustatyta tvarka;

11) atlieka kitas šiame ir kituose įstatymuose Konkurencijos tarybai nustatytas funkcijas.

2. Konkurencijos taryba, atlikdama jai pavestas funkcijas, turi teisę:

1) duoti privalomus nurodymus ūkio subjektams, tarp jų komerciniams bankams, kitoms kredito įstaigoms ir viešojo administravimo subjektams, pateikti finansinius ir kitus dokumentus, taip pat ir turinčius komercinių paslapčių, bei kitą informaciją, reikalingą Konkurencijos tarybos funkcijoms atlikti;

2) pagal kompetenciją priimti teisės aktus;

3) nustatyti ir skelbti savo interneto svetainėje Konkurencijos tarybos veiklos prioritetus;

- 4) sudaryti patarėjų komitetą;
- 5) pasitelkti kompetentingus specialistus ir ekspertus. Specialistams ir ekspertams pavesti uždaviniai, teisės ir pareigos juos įgyvendinant yra nurodomi sutartyje su Konkurencijos taryba;
- 6) organizuoti pasitarimus, steigti darbo, patariamąsias grupes ar komisijas, nustatyti jų darbo tvarką, gauti patarimojo pobūdžio išvadas ir pasiūlymus;
- 7) užfiksuoti faktines aplinkybes, reikšmingas tyrimams dėl ~~įstatymų~~ **šio įstatymo, MPĮNVDĮ, Reklamos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų, kurių laikymosi priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba**, pažeidimų pradėti ir atlikti;
- 8) naudotis kitomis ~~šiuo įstatyme ir kituose teisės aktuose~~ **Konkrencijos tarybai** nustatytomis teisėmis.

19 straipsnis. Konkurencijos tarybos sudėtis, sudarymas ir darbo tvarka

1. Konkurencijos tarybą sudaro pirmininkas ir keturi nariai. Konkurencijos tarybos pirmininką ir narius ~~Lietuvos Respublikos~~ Ministro Pirmininko teikimu skiria Respublikos Prezidentas. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir Konkurencijos tarybos nariai skiriami šešeriems metams. Tas pats asmuo Konkurencijos tarybos pirmininku ar nariu gali būti paskirtas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės. Konkurencijos tarybos pirmininkas iš paskirtų Konkurencijos tarybos narių skiria du Konkurencijos tarybos pirmininko pavaduotojus.

2. Konkurencijos tarybos pirmininku ir nariais gali būti nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos piliečiai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį ar ekonominį (ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinio laipsnio ar jam prilygintą) išsilavinimą. Kriterijai, kuriais remiantis asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, taikomi tokie, kokie nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme valstybės tarnautojams.

3. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai atleidžiami iš pareigų tik:

- 1) savo noru;
- 2) pasibaigus kadencijai;
- 3) išrinkus į kitas pareigas arba paskyrus į kitas pareigas;
- 4) įsiteisėjus apkaltinamajam teismo nuosprendžiui;
- 5) paaiškėjus, kad šiurkščiai pažeidžia savo pareigas;
- 6) jeigu savo poelgiu pažemino Konkurencijos tarybos pirmininko ar nario vardą;
- 7) dėl sveikatos būklės;
- 8) paaiškėjus, kad neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų.

4. Pasibaigus Konkurencijos tarybos pirmininko ar nario kadencijai, šie asmenys eina savo pareigas tol, kol į atitinkamas pareigas yra paskiriamas tas pats ar kitas asmuo. Konkurencijos tarybos pirmininkui ir nariams, atleidžiamiems iš pareigų, kai pasibaigia jų kadencija, išmokama vieno mėnesio jų vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, išskyrus atvejus, kai jie paskiriami kitai kadencijai.

5. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai gali dirbti tik Konkurencijos taryboje, išskyrus mokslinį, pedagoginį ar kūrybinį darbą.

6. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai yra valstybės pareigūnai.

7. Konkurencijos taryba, spręsdama jos kompetencijai priskirtus klausimus, priima nutarimus. Nutarimai priimami balsų dauguma, bet ne mažiau kaip trimis Konkurencijos tarybos narių balsais, įskaitant Konkurencijos tarybos pirmininką. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai balsuoja nepriklausomai ir savarankiškai. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai, dalyvaudami posėdyje, neturi teisės susilaikyti nuo balsavimo dėl nutarimo.

8. Konkurencijos taryba dalį savo įgaliojimų, išskyrus šiame įstatyme nurodytų nutarimų priėmimą, procedūros dėl šio įstatymo pažeidimų dalyvių iš klausymą ir šio įstatymo nustatytų sankcijų taikymą bei norminių teisės aktų, susijusių su šio **įstatymo, MPĮNVDĮ, Reklamos įstatymo** ir kitų **Lietuvos Respublikos** įstatymų, kurių laikymosi priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba, taikymu, priėmimą, turi teisę perduoti Konkurencijos tarybos pirmininkui arba atskiriems nariams pagal veiklos sritis.

9. Konkurencijos tarybos funkcijas atlikti padeda tam tikslui sudaroma Konkurencijos tarybos administracija. Jos struktūrą ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių sąrašus nutarimu tvirtina Konkurencijos taryba. Konkurencijos tarybos administracijos funkcijos nustatomos šiame įstatyme ir ~~kituose įstatymuose bei~~ Konkurencijos tarybos administracijos nuostatuose, kuriuos nutarimu tvirtina Konkurencijos taryba.

10. Konkurencijos tarybos darbo tvarka ir jos atliekamų procedūrų dėl **šio įstatymo, MPĮNVDĮ, Reklamos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos** įstatymų, kurių laikymosi **priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba**, pažeidimų taisyklės nustatomos Konkurencijos tarybos nutarimu priimtame darbo reglamente.

20 straipsnis. Konkurencijos tarybos pirmininkas ir nariai

1. Konkurencijos tarybos pirmininkas:

- 1) vadovauja Konkurencijos tarybos darbui;
- 2) atstovauja Konkurencijos tarybai Lietuvos Respublikoje ir užsienyje;
- 3) priima į darbą ir atleidžia iš darbo Konkurencijos tarybos administracijos darbuotojus;
- 4) kiekvienais metais teikia Seimui ir Vyriausybei Konkurencijos tarybos veiklos ataskaitas;
- 5) pasirašo Konkurencijos tarybos nutarimus;
- 6) atlieka kitas **Lietuvos Respublikos** įstatymuose **atitinkamų įstaigų vadovams** nustatytas

ir Konkurencijos tarybos pavestas funkcijas.

2. Konkurencijos tarybos pirmininkas turi teisę dalyvauti patariamąjo balso teise Vyriausybės posėdžiuose ir privalo pareikšti savo pastabas tuo atveju, jeigu siūlomi priimti sprendimai prieštarauja šiam įstatymui.

3. Kai nėra Konkurencijos tarybos pirmininko, jo pavadimu jį pavaduoja Konkurencijos tarybos pirmininko pavaduotojas.

4. Konkurencijos tarybos nariai dalyvauja svarstant ir priimant nutarimus Konkurencijos tarybos kompetencijai priklausančiais klausimais, yra atsakingi už jiems pavestas veiklos sritis ir atlieka kitas Konkurencijos tarybos ar Konkurencijos tarybos pirmininko jiems pavestas funkcijas.

21 straipsnis. Komercinių paslapčių ir, tarnybinio naudojimo **ir kitų** dokumentų apsauga

1. Konkurencijos taryba ir jos administracijos darbuotojai privalo saugoti atliekant šio įstatymo laikymosi priežiūrą sužinotas ūkio subjektų komercines ir profesines paslaptis ir be ūkio subjekto sutikimo gali naudoti jas tik tiems tikslams, dėl kurių jos buvo pateiktos.

2. Ūkio subjektai, teikdami dokumentus ar kitą informaciją Konkurencijos tarybai arba nedelsdami, kai tik **patys arba iš Konkurencijos tarybos** sužino, kad Konkurencijos taryba turi dokumentų ar kitos informacijos, sudarančios jų komercinę paslaptį, turi pateikti Konkurencijos tarybai prašymą dėl jų komercinių paslapčių apsaugos. Prašyme turi būti aiškiai nurodyta, kurią informaciją Konkurencijos taryba turėtų laikyti ūkio subjekto komercine paslaptimi. Konkurencijos taryba ar jos įgaliotas pareigūnas priima sprendimą dėl prašymo ir apie tai praneša ūkio subjektui.

3. Jeigu ūkio subjektas pateikia prašymą dėl komercinių paslapčių apsaugos, bet nenurodo, kurią konkrečią informaciją Konkurencijos taryba turi laikyti ūkio subjekto komercine paslaptimi, prašymą pateikęs ūkio subjektas gali būti įpareigotas per nustatytą terminą šią informaciją nurodyti. Jeigu per nustatytą terminą ūkio subjektas nenurodo, kurią konkrečią informaciją Konkurencijos taryba turi laikyti komercine paslaptimi, laikoma, kad Konkurencijos tarybos apie ūkio subjektą turima informacija nėra komercinę paslaptį sudaranti informacija.

4. Jeigu ūkio subjektas nepateikia šio straipsnio 1 dalyje nurodyto prašymo dėl komercinių paslapčių apsaugos, laikoma, kad Konkurencijos tarybos apie ūkio subjektą turima informacija nėra komercinę paslaptį sudaranti informacija.

5. Ūkio subjektas, kurio komercinę paslaptį sudarančią informaciją turi Konkurencijos taryba, gali būti įpareigotas per nustatytą terminą pateikti dokumento ar kitos informacijos išrašą be komercinę paslaptį sudarančios informacijos ir siekiamos apsaugoti informacijos aprašymą. Jeigu per nustatytą terminą ūkio subjektas nepateikia išrašo ir aprašymo, laikoma, kad ūkio subjekto prašoma apsaugoti informacija nėra komercinę paslaptį sudaranti informacija.

6. Už ūkio subjektų komercinių paslapčių atskleidimą Konkurencijos taryba ir jos administracijos darbuotojai atsako įstatymų nustatyta tvarka. **Konkurencijos tarybos sprendimas dėl prašymų dėl komercinių paslapčių apsaugos priimamas ne vėliau nei priimamas galutinis Konkurencijos tarybos nutarimas ar kitoks galutinis sprendimas dėl nagrinėjamo klausimo. Po priimto galutinio Konkurencijos tarybos nutarimo ar kitokio galutinio sprendimo dėl nagrinėjamo klausimo ūkio subjektų pateikti prašymai dėl komercinių paslapčių apsaugos nėra tenkinami.**

7. Konkurencijos tarybai atliekant jai pavestas funkcijas Konkurencijos tarybos parengti dokumentai, kuriuose yra pareikštos Konkurencijos tarybos vidaus darbo reikmėms skirtos nuomonės, Konkurencijos tarybos parengti dokumentai, susiję su klausimais, dėl kurių nėra priimtas galutinis Konkurencijos tarybos nutarimas ar kitoks sprendimas, ir tik Konkurencijos tarybos vidaus darbo tvarkos organizavimui skirti dokumentai yra tarnybinio naudojimo dokumentai, kurie neteikiami susipažinti tretiesiems asmenims ir nesegami į tyrimų bylas, su kuriomis turi teisę susipažinti tretieji asmenys. Tokie Konkurencijos tarybos tarnybinio naudojimo dokumentai gali būti teikiami tik teisėsaugos institucijoms įstatymų joms priskirtoms funkcijoms atlikti.

8. Konkurencijos taryba neatskleidžia jai pateiktų prašymų atleisti nuo baudos šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu už šio įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytą slaptą pažeidimą ir šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytų tyrimo metu pateiktų rašytinių pripažinimo pareiškimų dėl šio įstatymo 43 straipsnyje nurodyto pažeidimo, įskaitant šių prašymų ir pareiškimų citatas. Šiuos prašymus ir pareiškimus Konkurencijos taryba atskleidžia tik:

1) ūkio subjektams, įtariamiesiems ar Konkurencijos tarybos nutarimu pripažintiems dalyvavusiems tame pačiame pažeidime, kaip ir prašymą atleisti nuo baudos ar pripažinimo pareiškimą pateikęs ūkio subjektas, šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje numatytos teisės į gynybą įgyvendinimo tvarka ir tikslais, ir teismui, apskundus Konkurencijos tarybos nutarimą šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalies pagrindu;

2) teismui, kai jam būtina įsitikinti, kad prašymai atleisti nuo baudos yra pateikti šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu, o pripažinimo pareiškimai pateikti šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalies pagrindu. Teismas jokiais atvejais nesudaro galimybės kitiems asmenims susipažinti su šiais prašymais ir pareiškimais.

9. Konkurencijos taryba neatskleidžia jai pateiktų prašymų atleisti nuo baudos šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu ir šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytų tyrimo metu pateiktų rašytinių pripažinimo pareiškimų dėl kitų nei šio straipsnio 8 dalyje nurodytų pažeidimų. Šiuos prašymus ir pareiškimus Konkurencijos taryba atskleidžia tik:

1) ūkio subjektams, įtariamiesiems ar Konkurencijos tarybos nutarimu pripažintiems dalyvavusiems tame pačiame pažeidime kaip ir prašymą atleisti nuo baudos ar pripažinimo pareiškimą pateikęs ūkio subjektas, šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje numatytos teisės į gynybą įgyvendinimo tvarka ir tikslais, ir teismui, apskundus Konkurencijos tarybos nutarimą šio įstatymo 33 straipsnio 1 dalies pagrindu;

2) teismui, kuris, įvertinęs šio įstatymo 53 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytas aplinkybes, nusprendžia išreikalauti šiuos dokumentus žalos atlyginimo byloje.

10. Šio straipsnio 8 ir 9 dalyse nustatyti ribojimai taikomi tik šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu pateiktiems prašymams atleisti nuo baudos ir šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytiems tyrimo metu pateiktiems rašytiniams pripažinimo pareiškimams, bet ne kartu su šiais dokumentais teikiamais įrodymams.

11. Konkurencijos taryba nedaro šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu pateiktų prašymų atleisti nuo baudos ir šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytų tyrimo metu pateiktų rašytinių pripažinimo pareiškimų kopijų, išskyrus kopijų darymą teismui šio straipsnio 8 ir 9 dalyse numatytais atvejais.

12. Asmenys teisę susipažinti su Konkurencijos tarybos turimais dokumentais ir kita informacija įgyja ne anksčiau nei priimamas galutinis Konkurencijos tarybos nutarimas ar

kitoks sprendimas dėl nagrinėjamo klausimo. Ši teisė neapima dokumentų ir kitos informacijos, su kuria asmenys neturi teisės susipažinti remiantis šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ar kitais teisės aktais, reglamentuojančiais atskirų rūšių dokumentų ir kitos informacijos apsaugą.

V SKYRIUS

KONKURENCIJOS TARYBOS ATLIEKAMO ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMŲ TYRIMO PROCEDŪRA

PIRMASIS SKIRSNIS

KONKURENCIJOS TARYBOS ATLIEKAMAS ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMO TYRIMAS

22 straipsnis. Konkurencijos tarybos tiriami pažeidimai

1. Šiame skyriuje nustatyta tvarka Konkurencijos taryba tiria:

1) viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų ar kitų sprendimų atitiktį šio įstatymo 4 straipsnio reikalavimams;

2) konkurenciją ribojančius susitarimus;

3) piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi;

4) koncentracijos vykdymą apie tai nepranešus ar negavus leidimo arba pažeidžiant nustatytas koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus, taip pat koncentracijos tęsimą jos sustabdymo laikotarpiu;

5) nesąžiningą konkurenciją šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais;

6) pažeidimus, kai nurodymai pateikti informaciją nevykdomi ar vykdomi ne laiku, pateikiama neteisinga ar ne visa informacija, šio įstatymo numatytais atvejais informacija nepateikiama nustatytu laiku, pažeidžiamas ar nuplėšiamas antspaudas, uždėtas pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 4 punktą, kliudoma Konkurencijos tarybos pareigūnams atlikti tyrimą arba nevykdomos Konkurencijos tarybos nutarimais paskirtos sankcijos ar įpareigojimai, taip pat ūkio subjektų prisiimti įsipareigojimai pagal šio įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktą. Ši tvarka netaikoma tiriant pažeidimus, kai nevykdomi ar vykdomi ne laiku Konkurencijos tarybos nutarimais paskirti įpareigojimai pakeisti ar panaikinti teisės aktus ar kitus konkurenciją ribojančius sprendimus, pažeidžiančius šio įstatymo 4 straipsnio reikalavimus. Šie pažeidimai tiriami Konkurencijos tarybos nustatyta tvarka.

2. Tyrimą atlieka Konkurencijos tarybos įgalioti jos administracijos darbuotojai (toliau – Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai).

3. Apie šiame skyriuje nurodytus Konkurencijos tarybos priimtus nutarimus dėl šio įstatymo pažeidimų tyrimo pranešama pareiškėjams ir pažeidimų įtariamiesiems subjektams per Konkurencijos tarybos darbo reglamente nustatytus terminus.

4. Konkurencijos tarybos nutarimai dėl šio įstatymo pažeidimų tyrimo Konkurencijos tarybos nutarimu gali būti laikomi konfidencialiais tol, kol išnyksta grėsmė tyrimo eigai, bet ne ilgiau kaip iki bus atliktas bet kuris iš šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 7 ar 8 punkte numatytų veiksmų dėl šio įstatymo pažeidimų įtariamų ūkio subjektų.

5. Atskiroms Konkurencijos tarybos kompetencijai priskirtų tirti ir nagrinėti **šio įstatymo, MPĮNVDĮ, Reklamos įstatymo ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų, kurių laikymosi priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba**, pažeidimų rūšims Konkurencijos taryba turi teisę nustatyti atskirą tyrimo ir nagrinėjimo tvarką, ~~kiek tai neprieštarauja įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.~~

23 straipsnis. Iniciatyvos teisė pradėti šio įstatymo pažeidimo tyrimą

1. Teisę reikalauti pradėti šio įstatymo pažeidimo tyrimą turi:

1) ūkio subjektai, kurių interesai yra pažeisti dėl šį įstatymą pažeidžiančių veiksmų;

2) viešojo administravimo subjektai;

3) ūkio subjektų ir vartotojų interesams atstovaujančios asociacijos ar sąjungos.

2. Konkurencijos taryba turi teisę pradėti tyrimą savo iniciatyva.

3. Teisę prašyti pradėti šio įstatymo pažeidimo tyrimą turi vartotojai, kurių interesai yra pažeisti dėl šio įstatymą pažeidžiančių veiksmų. Įvertinusi vartotojų prašymuose nurodytas aplinkybes, Konkurencijos taryba turi teisę pradėti tyrimą savo iniciatyva.

4. Konkurencijos taryba priima motyvuotą nutarimą ištirti šio įstatymą pažeidžiančius veiksmus.

5. Konkurencijos taryba turi baigti tyrimą ne vėliau kaip per penkis mėnesius nuo nutarimo pradėti tyrimą priėmimo dienos. Konkurencijos taryba motyvuotu nutarimu kiekvieną kartą šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip trims mėnesiams.

24 straipsnis. Pareiškimo dėl tyrimo atlikimo pateikimas ir jo nagrinėjimas

1. Šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodyti pareiškėjai, prašydami pradėti tyrimą, Konkurencijos tarybai turi pateikti rašytinį pareiškimą, kuriame nurodomos jiems žinomos šio įstatymą pažeidžiančių veiksmų faktinės aplinkybės. Prie pareiškimo pridedami tai patvirtinantys dokumentai.

2. Konkurencijos taryba nustato bendrus reikalavimus, kokius duomenis ir dokumentus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų pradėtas nagrinėti pareiškimas dėl šio įstatymą pažeidžiančių veiksmų.

3. Pareiškimą dėl šio įstatymą pažeidžiančių veiksmų, atitinkantį Konkurencijos tarybos nustatytus reikalavimus, Konkurencijos taryba turi išnagrinėti ir priimti sprendimą pradėti tyrimą arba atsisakyti pradėti tyrimą ne vėliau kaip per 30 dienų nuo pareiškimo ir dokumentų pateikimo.

4. Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu:

1) pareiškime nurodyti faktai yra mažareikšmiai, nedarantys esminės žalos šio įstatymo saugomiems interesams;

2) tirti pareiškime nurodytus faktus nepriklauso Konkurencijos tarybos kompetencijai;

3) pareiškime nurodyti faktai jau buvo tirti ir dėl jų yra priimtas Konkurencijos tarybos nutarimas ar įsiteisėjęs teismo sprendimas;

4) pareiškėjas per Konkurencijos tarybos nustatytą laiką nepateikė tyrimui pradėti reikalingų duomenų ir dokumentų;

5) yra suėjęs šio įstatymo 35 straipsnio 3 dalyje nurodytas senaties terminas;

6) šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytų pažeidimų atveju skundžiamas viešojo administravimo subjekto teisės aktas ar sprendimas buvo panaikintas, pakeistas ar nustojo galioti iki pareiškimo išnagrinėjimo Konkurencijos taryboje dienos;

7) nėra duomenų, kurie leistų pagrįstai įtarti šio įstatymo pažeidimą;

8) pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

25 straipsnis. Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų teisės ir pareigos atliekant tyrimą

1. Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, atlikdami tyrimą, turi teisę:

1) įeiti ir atlikti patikrinimą ūkio subjekto naudojamose patalpose, teritorijoje ir transporto priemonėse;

2) įeiti ir atlikti patikrinimą kitose patalpose, teritorijose ir transporto priemonėse, įskaitant ūkio subjekto vadovų ir darbuotojų gyvenamąsias ir kitokias patalpas, jeigu kyla pagrįstas įtarimas, kad tokiose patalpose, teritorijose ar transporto priemonėse yra laikomi dokumentai ar bet kokie kiti įrodymai, reikalingi tyrimui ir galintys turėti reikšmės įrodant sunkų šio įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimą;

3) peržiūrėti tyrimui reikalingus dokumentus (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), gauti jų kopijas ir išrašus, susipažinti su ūkio subjekto darbuotojų užrašais, susijusiais su darbo veikla, taip pat juos bei kompiuteriuose ir bet kokiose laikmenose esančią informaciją kopijuoti;

4) užantspauduoti ūkio subjekto naudojamas patalpas, kuriose laikomi dokumentai (neatsižvelgiant į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), tokiam laikotarpiui ir tokiu mastu, koks

būtinai patikrinimui, atliekamam gavus teismo leidimą, atlikti, tačiau ne ilgiau negu trims kalendorinėms dienoms;

5) gauti žodinius ir rašytinius paaiškinimus iš asmenų, susijusių su tikrinamų ūkio subjektų veikla, reikalauti, kad jie atvyktų duoti paaiškinimų į tyrimą atliekančio įgalioto pareigūno tarnybines patalpas;

6) gauti iš ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų bei viešojo administravimo subjektų dokumentus, duomenis ir kitą informaciją, reikalingus tyrimui atlikti. Šią informaciją ir paaiškinimus šie subjektai ir asmenys turi teisę pateikti Konkurencijos tarybos įgaliotiems pareigūnams ir savo iniciatyva;

7) patikrinti ūkio subjekto ūkinę veiklą (atlikti reviziją) ir pagal tikrinimo medžiagą iš ekspertizės įstaigų gauti išvadas;

8) paaimti dokumentus ir daiktus, kurie tiriant bylą turi įrodomosios reikšmės;

9) gauti informaciją apie elektroninių ryšių paslaugų abonentus ar registruotus elektroninių ryšių paslaugų naudotojus, su jais susijusius srauto duomenis ir elektroninių ryšių tinklais perduodamos informacijos turinį iš elektroninių ryšių tinklo ir (arba) paslaugų teikėjų;

10) tyrimui atlikti pasitelkti specialistų ir ekspertų;

11) laikydamiesi įstatymų nustatytos tvarkos, tyrimo metu naudoti technines priemones;

12) užfiksuoti faktines aplinkybes;

13) tyrimui naudoti Konkurencijos tarybos turimą informaciją, gautą kitų tyrimų ar nagrinėjimų metu.

2. Tyrimo veiksmai, nurodyti šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 9 punktuose, gali būti atliekami tik turint teismo leidimą.

3. Tyrimą atliekantys Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai tvarkai palaikyti gali pasitelkti policijos pareigūnų.

4. Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, prieš atlikdami šiame straipsnyje nurodytus veiksmus, turi pateikti Konkurencijos tarybos išduotą dokumentą, patvirtinantį jų įgaliojimus, tyrimo tikslus ir terminus.

5. Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, įgyvendindami jiems šio įstatymo ir Konkurencijos tarybos suteiktas teises, tyrimo veiksmus įformina raštu – surašo dokumentus (aktus, protokolus, reikalavimus ir pan.). Šių dokumentų formą ir pildymo tvarką nustato Konkurencijos taryba.

6. Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimai atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus yra privalomi. Už šių reikalavimų nevykdymą taikomos ~~įstatymų~~ **šio įstatymo ir Administracinių teisės pažeidimų kodekso** nustatytos sankcijos.

7. Tyrimą atliekantys Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai raštu įspėja paaiškinimus duodančius asmenis apie atsakomybę už melagingos informacijos suteikimą arba už atsisakymą suteikti informaciją Konkurencijos tarybai.

26 straipsnis. Laikinosios priemonės

1. Neatidėliotinais atvejais, jeigu yra pakankamai duomenų apie šio įstatymo pažeidimą, siekdama išvengti esminės žalos ar nepataisomų pasekmių ūkio subjektų ar visuomenės interesams, Konkurencijos taryba turi teisę priimti nutarimą taikyti laikinąsias priemones, būtinas Konkurencijos tarybos galutiniam sprendimui įvykdyti. Kai įvykdomos Konkurencijos tarybos nutarimu, priimtu išnagrinėjus bylą, paskirtos sankcijos, laikinosios priemonės nebetaikomos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais ūkio subjektui, įtariamam padarius šio įstatymo pažeidimą, Konkurencijos taryba turi teisę taikyti šias laikinąsias priemones:

1) įpareigoti ūkio subjektus nutraukti neteisėtą veiklą;

2) gavusi Vilniaus apygardos administracinio teismo leidimą, įpareigoti ūkio subjektus atlikti tam tikrus veiksmus, jeigu jų neatlikimas padarytų kitiems ūkio subjektams ar visuomenės interesams esminės žalos ar atsirastų nepataisomų pasekmių.

3. Prieš priimdama nutarimą taikyti laikinąsias priemones, Konkurencijos taryba ūkio subjektui, įtariamam pažeidus šį įstatymą, turi suteikti galimybę per nustatytą terminą duoti paaiškinimus.

4. Konkurencijos tarybos nutarimas taikyti laikinąsias priemones gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos. Skundo padavimas laikinųjų priemonių taikymo nesustabdo.

27 straipsnis. Teismo leidimų dėl tyrimo veiksmų atlikimo, laikinųjų priemonių ir ūkinės veiklos apribojimų taikymo išdavimo tvarka

1. Konkurencijos tarybai priėmus nutarimą dėl tyrimo veiksmų, numatytų šio įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje, arba dėl laikinųjų priemonių taikymo pagal šio įstatymo 26 straipsnio 2 dalies 2 punktą, arba dėl ūkinės veiklos apribojimų pagal šio įstatymo 35 straipsnio 2 dalį, Konkurencijos tarybos įgaliotas pareigūnas pateikia Vilniaus apygardos administraciniam teismui prašymą dėl teismo leidimo atlikti šiuos veiksmus, taikyti laikinąsias priemones ar ūkinės veiklos apribojimus išdavimo.

2. Prašyme turi būti nurodytas ūkio subjekto pavadinimas, įtariamų pažeidimų pobūdis ir numatomi tyrimo veiksmai, taikytinos laikinosios priemonės arba ūkinės veiklos apribojimai.

3. Prašymą dėl teismo leidimo atlikti tyrimo veiksmus, taikyti laikinąsias priemones arba ūkinės veiklos apribojimus išdavimo išnagrinėja Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjas ir priima motyvuotą nutartį prašymą patenkinti arba atmesti.

4. Prašymas dėl teismo leidimo atlikti tyrimo veiksmus, taikyti laikinąsias priemones arba ūkinės veiklos apribojimus išdavimo turi būti išnagrinėtas ir priimta nutartis ne vėliau kaip per 72 valandas nuo prašymo pateikimo momento.

5. Jeigu Konkurencijos taryba nesutinka su Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjo nutartimi atmesti prašymą, ji turi teisę per 7 dienas apskųsti teisėjo nutartį Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

6. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjo nutarties ne vėliau kaip per 7 dienas. Konkurencijos tarybos atstovas turi teisę dalyvauti nagrinėjant skundą.

7. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo priimta nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

8. Teismai, nagrinėdami prašymus ir skundus dėl teismo leidimo atlikti tyrimo veiksmus, taikyti laikinąsias priemones arba ūkinės veiklos apribojimus išdavimo, privalo užtikrinti pateiktos informacijos ir planuojamų veiksmų slaptumą.

28 straipsnis. Tyrimo papildymas, išskyrimas (sujungimas) ir pabaiga

1. Siekdama tyrimo operatyvumo ir ekonomiškumo, Konkurencijos taryba turi teisę priimti nutarimą tyrimą papildyti, išskirti į atskirus tyrimus ar sujungti atskirus tyrimus į vieną.

2. Tyrimas laikomas baigtu, kai Konkurencijos taryba patvirtina įgaliotų pareigūnų tyrimo išvadas dėl įtariamo pažeidimo (toliau – tyrimo išvados). Tokiu atveju atliekami veiksmai, numatyti šio skyriaus antrajame skirsnyje.

3. Konkurencijos taryba priima nutarimą tyrimą nutraukti, jeigu:

1) tyrimo metu paaiškėja, kad teisės pažeidimo nėra;

2) veiksmai nepadarė esminės žalos ~~įstatymų~~ **šio įstatymo** saugomiems interesams, o ūkio subjektas, įtariamą pažeidęs įstatymą, geranoriškai nutraukė veiksmus ir pateikė Konkurencijos tarybai rašytinį įsipareigojimą tokių veiksmų neatlikti ar atlikti veiksmus, šalinančius įtariamą pažeidimą ar sudarančius prielaidas jo išvengti ateityje;

3) tyrimo metu paaiškėja arba atsiranda šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nurodytos aplinkybės.

4. Įsipareigojimai, pateikti pagal šio straipsnio 3 dalies 2 punktą ir įrašyti į Konkurencijos tarybos nutarimą tyrimą nutraukti, ūkio subjektui yra privalomi.

5. Jeigu paaiškėja naujų aplinkybių, Konkurencijos taryba turi teisę priimti nutarimą nutrauktą tyrimą atnaujinti.

6. Konkurencijos tarybos nutarimai, priimti pagal šio straipsnio 3 dalies 2 punktą, skelbiami Konkurencijos tarybos interneto svetainėje.

ANTRASIS SKIRSNIS

PROCEDŪROS DALYVIŲ IŠKLAUSYMAS KONKURENCIJOS TARYBOJE IR KONKURENCIJOS TARYBOS NUTARIMO DĖL ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMO PRIĖMIMAS

29 straipsnis. Pranešimas apie tyrimo išvadas ir procedūros dalyvių išklausymas

1. Baigus tyrimą, pareiškėjui, pažeidimu įtariamam subjektui (toliau – procedūros dalyviai), Konkurencijos tarybos sprendimu ir kitiems suinteresuotiems ūkio subjektams ar viešojo administravimo subjektams (toliau – kiti suinteresuoti asmenys) raštu pateikiamos tyrimo išvados ir pasiūloma per Konkurencijos tarybos nustatytą protingą terminą raštu pateikti savo paaiškinimus dėl jų.

2. Baigus tyrimą, procedūros dalyviams taip pat sudaroma galimybė susipažinti su tyrimo bylos medžiaga, išskyrus dokumentus, kuriuose yra valstybės ar tarnybos paslapčių arba kito ūkio subjekto komercinių paslapčių. Norint susipažinti su dokumentais, kuriuose yra kito ūkio subjekto komercinių paslapčių, būtina gauti ūkio subjekto, su kurio komercines paslaptis sudarančiais dokumentais norima susipažinti, sutikimą. Susipažinimui su informacija, kurią Konkurencijos tarybai pateikė ūkio subjektas šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu, **ar šio įstatymo 37 straipsnio 2 dalyje nurodytu tyrimo metu pateiktu rašytiniu pripažinimo pareiškimu, *mutatis mutandis*** taikomi šio įstatymo ~~38~~ **21** straipsnio ~~3~~ **8-11** dalyje dalyse numatyti apribojimai.

3. Prieš Konkurencijos tarybai priimant nutarimą dėl šio įstatymo pažeidimo, procedūros dalyviai ir kiti suinteresuoti asmenys turi teisę duoti paaiškinimus ir būti išklausyti per Konkurencijos tarybos posėdį. Apie posėdžio vietą ir laiką jiems turi būti iš anksto pranešta Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – Civilinio proceso kodeksas) nustatyta tvarka. Apie numatomą posėdį Konkurencijos taryba turi teisę pranešti per visuomenės informavimo priemones ar savo interneto svetainėje.

4. Konkurencijos tarybos posėdžiai, kurių metu išklausomi procedūros dalyviai ir kiti suinteresuoti asmenys, yra vieši. Konkurencijos taryba savo iniciatyva, procedūros dalyvių arba kitų suinteresuotų asmenų prašymu gali paskelbti posėdį uždara, jeigu tai būtina siekiant apsaugoti valstybės ar tarnybos paslaptis arba ūkio subjektų komercines paslaptis.

5. Laikoma, kad procedūros dalyviai ir kiti suinteresuoti asmenys buvo išklausyti, kai yra duomenų, kad jiems buvo tinkamai pranešta apie Konkurencijos tarybos posėdžio vietą ir laiką, buvo suteikta galimybė duoti paaiškinimus, susipažinti su tyrimo išvadamis ir procedūros dalyviams suteikta galimybė susipažinti su tyrimo medžiaga.

30 straipsnis. Konkurencijos tarybos nutarimai dėl šio įstatymo pažeidimo

1. Konkurencijos taryba, atlikusi šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytus veiksmus, turi teisę priimti nutarimą:

- 1) taikyti šio įstatymo nustatytas sankcijas;
- 2) jeigu nėra šio įstatymo nustatyto pagrindo, atsisakyti taikyti sankcijas;
- 3) jeigu nėra šio įstatymo pažeidimo, procedūrą dėl šio įstatymo pažeidimo nutraukti;
- 4) atlikti papildomą tyrimą.

2. Konkurencijos tarybos nutarime turi būti nurodytos šio įstatymo pažeidimo aplinkybės, procedūros dalyvių ir kitų suinteresuotų asmenų paaiškinimai, pateikti Konkurencijos tarybai, bei jų įvertinimas, priimto nutarimo motyvai ir teisinis pagrindas.

3. Konkurencijos tarybos nutarimas turi remtis tik tomis tyrimo išvadamis ir faktinėmis aplinkybėmis, dėl kurių ūkio subjektas, įtariamasis šio įstatymo pažeidimu, turėjo galimybę duoti paaiškinimus šio įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka.

4. Šiame straipsnyje numatytus Konkurencijos tarybos nutarimus, išskyrus nurodytą šio straipsnio 1 dalies 4 punkte, gali pakeisti arba panaikinti tik teismas.

31 straipsnis. Konkurencijos tarybos nutarimų paskelbimas

1. Apie šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodytus Konkurencijos tarybos nutarimus pranešama procedūros dalyviams ir kitiems suinteresuotiems asmenims per Konkurencijos tarybos darbo reglamente nustatytus terminus.

2. Šio įstatymo 30 straipsnyje nurodyti Konkurencijos tarybos nutarimai skelbiami Konkurencijos tarybos interneto svetainėje.

TREČIASIS SKIRSNIS KONKURENCIJOS TARYBOS IR JOS ĮGALIOTŲ PAREIGŪNŲ SPRENDIMŲ IR VEIKSMŲ APSKUNDIMAS

32 straipsnis. Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų ir kitų darbuotojų veiksmų ir priimtų sprendimų apskundimas

1. Teisę Konkurencijos tarybai apskusti Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų ir kitų darbuotojų procedūros dėl šio įstatymo pažeidimo metu atliktus veiksmus ir priimtus sprendimus turi ūkio subjektai ar kiti asmenys, manantys, kad buvo pažeistos jų teisės. Skundas pateikiamas ne vėliau kaip per dešimt dienų nuo sužinojimo apie skundžiamus veiksmus ar sprendimus dienos. Konkurencijos tarybos sprendimas dėl tokio skundo turi būti priimtas per dešimt dienų nuo skundo gavimo dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas skundo padavimo terminas gali būti atnaujintas, jeigu kartu su skundu pateikiamas motyvuotas prašymas terminą atnaujinti. Tokiu atveju Konkurencijos taryba skundą priima, jeigu nustato, kad jo padavimo terminas buvo praleistas dėl svarbių objektyvių priežasčių. Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti atnaujinti skundo padavimo terminą gali būti skundžiamas šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka.

3. Jeigu skundą padavę ūkio subjektai ar kiti asmenys nesutinka su Konkurencijos tarybos sprendimu arba jeigu Konkurencijos taryba nepriėmė nutarimo per dešimt dienų, jie turi teisę paduoti skundą Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Skundo padavimas procedūros dėl šio įstatymo pažeidimo nesustabdo.

4. Šiame straipsnyje nustatyta apskundimo tvarka *mutatis mutandis* taikoma Konkurencijos tarybos darbuotojų priimtiems sprendimams ir atliktiems veiksams šio įstatymo II skyriaus trečiajame skirsnyje atliekamos koncentracijos priežiūros metu ir kitais atvejais, kai tokie veiksmai ir sprendimai yra susiję su Konkurencijos tarybai šiuo įstatymu, **MPĮNVDĮ, Reklamos įstatymu** ir kitais **Lietuvos Respublikos** įstatymais, **kurių laikymosi priežiūrą vykdo Konkurencijos taryba**, priskirtų funkcijų atlikimu.

33 straipsnis. Konkurencijos tarybos nutarimų apskundimas

1. Ūkio subjektai, taip pat kiti asmenys, manantys, kad buvo pažeistos jų šiuo įstatymu ginamos teisės, turi teisę Konkurencijos tarybos nutarimus, kuriais užkertama tolesnė šio įstatymo pažeidimo tyrimo eiga ar kuriais baigiamas pranešimo apie koncentraciją nagrinėjimas, apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Šio įstatymo 30 straipsnyje numatytus Konkurencijos tarybos nutarimus, išskyrus šio įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą Konkurencijos tarybos nutarimą, turi teisę apskusti procedūros dalyviai ir kiti suinteresuoti asmenys, nurodyti šio įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje.

2. Skundas paduodamas raštu ne vėliau kaip per dvidešimt dienų nuo Konkurencijos tarybos nutarimo įteikimo dienos arba, jeigu nutarimas turi būti paskelbtas Konkurencijos tarybos interneto svetainėje, – nuo paskelbimo dienos.

3. Skundo padavimas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui paskirta bauda, sustabdo baudos ir palūkanų priverstinį išieškojimą iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

34 straipsnis. Teismo sprendimas

Teismas, išnagrinėjęs skundą dėl Konkurencijos tarybos nutarimo, priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) palikti nutarimą nepakeistą ir skundą atmesti;
- 2) panaikinti nutarimą arba atskiras jo dalis ir grąžinti bylą Konkurencijos tarybai papildomam tyrimui atlikti;
- 3) panaikinti nutarimą arba atskiras jo dalis;
- 4) pakeisti nutarimą dėl koncentracijos, sankcijų arba laikinųjų priemonių taikymo.

VI SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO KONKURENCIJOS TEISĖS PAŽEIDIMUS

PIRMASIS SKIRSNIS ADMINISTRACINĖ ATSAKOMYBĖ

35 straipsnis. Ūkio subjektams taikomos sankcijos

1. Konkurencijos taryba, nustačiusi, kad ūkio subjektai atliko šio įstatymo draudžiamus veiksmus ar padarė kitus šio įstatymo pažeidimus, vadovaudamasi objektyvumo ir proporcingumo principais, turi teisę:

1) įpareigoti ūkio subjektus nutraukti neteisėtą veiklą, atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį ar pašalinančius pažeidimo pasekmes, įskaitant įpareigojimą nutraukti, pakeisti ar sudaryti sutartis, taip pat nustatyti šių įpareigojimų įvykdymo terminus ir sąlygas;

2) įpareigoti ūkio subjektus ar kontroliuojančius asmenis, įvykdžiusius koncentraciją, dėl kurios buvo sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje, nepranešus Konkurencijos tarybai ar negavus Konkurencijos tarybos leidimo, taip pat šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį arba pašalinančius koncentracijos pasekmes, įskaitant įpareigojimus parduoti įmonę ar jos dalį, ūkio subjekto turtą ar jo dalį, akcijas ar jų dalį, reorganizuoti įmonę, nutraukti ar pakeisti sutartis, taip pat nustatyti šių įpareigojimų įvykdymo terminus ir sąlygas;

3) skirti ūkio subjektams šiame įstatyme nustatytas pinigines baudas.

2. Gavusi Vilniaus apygardos administracinio teismo leidimą, Konkurencijos taryba nutarimu ūkio subjektams, nevykdantiems paskirtų sankcijų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, gali nustatyti ūkinės veiklos apribojimus: laikinai sustabdyti eksporto ir importo operacijas, bankines operacijas, leidimo (licencijos) verstis atitinkama veikla galiojimą. Konkurencijos tarybos nutarimai yra privalomi institucijoms, galinčioms taikyti tokius apribojimus, ir turi būti vykdomi nedelsiant. Apribojimai panaikinami **Konkurencijos tarybos sprendimu**, kai ~~įvykdomos Konkurencijos tarybos~~ **Konkurencijos taryba nustato, kad** paskirtos sankcijos **yra įvykdytos**.

3. Sankcijos ūkio subjektams už šio įstatymo pažeidimus gali būti taikomos ne vėliau kaip per penkerius metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o kai yra tęstinis ar trunkamasis pažeidimas, – nuo paskutinių veiksmų atlikimo ar nutraukimo dienos.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytas sankcijų taikymo terminas yra sustabdomas, kai:

1) Konkurencijos taryba atlieka tyrimą. Sankcijų taikymo terminas šiuo atveju sustabdomas nuo Konkurencijos tarybos nutarimo tirti šio įstatymo pažeidimus priėmimo dienos iki Konkurencijos tarybos nutarimo tyrimą nutraukti ar nutarimo, nurodyto šio įstatymo 30 straipsnyje, priėmimo dienos;

2) teismo sprendimu sustabdomas Konkurencijos tarybos atliekamas tyrimas. Sankcijų skyrimo terminas šiuo atveju sustabdomas tol, kol yra sustabdytas Konkurencijos tarybos tyrimas;

3) teisme nagrinėjamas ginčas dėl Konkurencijos tarybos nutarimo taikyti sankcijas. Sankcijų skyrimo terminas šiuo atveju sustabdomas nuo skundo padavimo teismui dienos iki teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

36 straipsnis. Baudos

1. Už draudžiamus susitarimus, piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, koncentracijos, apie kurią buvo privaloma pranešti, įgyvendinimą be Konkurencijos tarybos leidimo, koncentracijos tęsimą jos sustabdymo laikotarpiu, Konkurencijos tarybos nustatytą koncentracijos vykdymo sąlygų

ar privalomų įpareigojimų pažeidimą ūkio subjektams skiriama piniginė bauda iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

2. Už atliktus nesąžiningos konkurencijos veiksmus, kuriuos tiria Konkurencijos taryba, ūkio subjektams gali būti skiriama piniginė bauda iki 3 procentų bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

3. Už informacijos, reikalingos tyrimui atlikti ar koncentracijai nagrinėti, nepateikimą, taip pat neteisingos ar ne visos informacijos pateikimą šiame įstatyme numatytais atvejais, už kliudymą Konkurencijos tarybos pareigūnams įeiti ir patikrinti ūkio subjekto patalpas, teritoriją ir transporto priemones, peržiūrėti ar paaimti dokumentus ir daiktus, turinčius įrodomosios reikšmės tiriant bylą, už antspaudo, Konkurencijos tarybos pareigūnų uždėto pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 4 punktą, sugadinimą ar nuplėšimą ūkio subjektams gali būti skiriama piniginė bauda iki 1 procento bendrųjų metinių pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

4. Už Konkurencijos tarybos įpareigojimų nutraukti neteisėtą veiklą, atlikti veiksmus, atkuriančius ankstesnę padėtį ar pašalinančius pažeidimo pasekmes, nevykdymą arba vykdymą ne laiku, už nurodymų pateikti informaciją vykdymą ne laiku, už prisiimtų įsipareigojimų nesilaikymą šio įstatymo numatytais atvejais ūkio subjektams gali būti skiriama piniginė bauda už kiekvieną pažeidimo vykdymo (tęsimo) dieną iki 5 procentų vidutinių dienos bendrųjų pajamų praėjusiais ūkiniais metais.

37 straipsnis. Baudų skyrimas ir jų dydžio nustatymas

1. Skiriamos ūkio subjektams baudos diferencijuojamos atsižvelgiant į:

- 1) pažeidimo pavojingumą;
- 2) pažeidimo trukmę;
- 3) ūkio subjekto atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes;
- 4) kiekvieno ūkio subjekto įtaką pažeidimo padarymui, kai pažeidimą padaro keli ūkio subjektai;
- 5) ūkio subjekto prekių, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusių su pažeidimu, pardavimų vertę.

2. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai, padarę pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms; padėjo Konkurencijos tarybai tyrimo metu; atlygino nuostolius; pašalino padarytą žalą; savo valia nutraukė pažeidimą; neatliko konkurenciją ribojančių veiksmų; **Konkurencijos tarybai tyrimo metu pateikdami rašytinį pripažinimo pareiškimą pripažino pažeidimą ir numatytą baudą, taip sudarydami sąlygas efektyviau atlikti tyrimą;** pripažino Konkurencijos tarybos ~~atlikto~~ **baigto** tyrimo metu nustatytas esmines aplinkybes; taip pat tai, kad pažeidimą ~~sudarantis elgesys buvo nulemtas sudarantį elgesį~~ **nulėmė** valdžios institucijų ~~veiksmų veiksmai;~~ ir ūkio subjekto finansinė padėtis yra labai sunki.

3. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektai kliudė atlikti tyrimą, slėpė padarytą pažeidimą, tęsė pažeidimą nepaisydami Konkurencijos tarybos įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus arba pakartotinai per septynerius metus padarė pažeidimą, už kurį ūkio subjektams jau buvo paskirtos šiame įstatyme numatytos sankcijos.

4. Vyriausybė ~~nutarimu~~ patvirtina baudų dydžio nustatymo tvarkos aprašą.

38 straipsnis. Atleidimas nuo baudos

1. Ūkio subjektas, kuris yra draudžiamo konkurentų susitarimo dalyvis arba yra draudžiamo nekonkurentų susitarimo dėl tiesioginio ar netiesioginio kainų nustatymo (fiksavimo), nurodyto šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punkte, dalyvis, **prašyme atleisti nuo baudos** pateikęs Konkurencijos tarybai visą informaciją apie tokį susitarimą, atleidžiamas nuo baudos, numatytos už šį pažeidimą, jeigu yra visos šios sąlygos:

1) ūkio subjektas **prašyme atleisti nuo baudos** pateikė informaciją iki šio susitarimo tyrimo pradžios;

2) ūkio subjektas yra pirmasis iš draudžiamo susitarimo dalyvių, **prašyme atleisti nuo baudos** pateikęs tokią informaciją;

3) ūkio subjektas **prašyme atleisti nuo baudos** pateikia visą jam žinomą informaciją apie draudžiamą susitarimą ir ~~bendradarbiauja su Konkurencijos taryba atliekant tyrimą kartu su prašymu atleisti nuo baudos~~ pateikia šiame prašyme nurodytas aplinkybes patvirtinančius įrodymus;

4) ūkio subjektas bendradarbiauja su Konkurencijos taryba atliekant tyrimą;

4 5) ūkio subjektas nebuvo draudžiamo susitarimo iniciatorius ir neskaito kitų ūkio subjektų dalyvauti tokiaame susitarime.

2. Konkurencijos taryba, baigusi tyrimą ir priimdama galutinį nutarimą dėl šio įstatymo pažeidimo, sprendžia, ar buvo laikomasi šiame straipsnyje nurodytų sąlygų, kad būtų galima atleisti ūkio subjektą nuo baudos. Reikalavimus, taikomus prašymams atleisti nuo baudos šiame straipsnyje nurodytais pagrindais, jų pateikimo ir nagrinėjimo tvarką nustato Konkurencijos taryba.

~~3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija, kurią pateikė ūkio subjektas, Konkurencijos tarybos pripažintas tenkinančiu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, be ją pateikusių ūkio subjekto sutikimo gali būti teikiama susipažinti tik šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalyje ir 33 straipsnio 1 dalyje numatytos teisės į gynybą įgyvendinimo tvarka ir tikslais ir tik tiems ūkio subjektams, kurie yra įtariamai ar Konkurencijos tarybos nutarimu pripažinti dalyvavusiais tame pačiame susitarime, kaip ir šią informaciją pateikęs ūkio subjektas. Kitiems asmenims ar kitais tikslais su šia informacija negali būti leista susipažinti ar ją perduoti. Šios informacijos kopijos, nuorašai ir išrašai nedaromi. Ši informacija gali būti teikiama tik teisėsaugos institucijoms įstatymų joms priskirtoms funkcijoms atlikti.~~

39 straipsnis. Ūkio subjektams paskirtų sankcijų vykdymas

1. Ūkio subjektas Konkurencijos tarybos paskirtą baudą privalo sumokėti į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje dienos.

2. Ūkio subjektui nesumokėjus baudos per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą terminą, skaičiuojamos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (**toliau – Civilinis kodeksas**) 6.210 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio palūkanos. Palūkanos pradedamos skaičiuoti nuo kitos dienos po to, kai sueina šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas. Palūkanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną ir baigiamos skaičiuoti tą dieną, kai bauda sumokama į valstybės biudžetą, bet ne ilgiau kaip 180 dienų. Šis 180 dienų terminas pratęsiamas tiek, kiek laiko, suėjus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, buvo sustabdytas baudos ir palūkanų priverstinis išieškojimas. Palūkanos neskaičiuojamos šio straipsnio 4 dalyje nustatytu baudos ar jos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpiu.

3. Jeigu ūkio subjektas sumoka baudą, o įsiteisėjusiu teismo sprendimu ūkio subjektui Konkurencijos tarybos paskirta bauda sumažinama arba panaikinama, permokėta pinigine suma įskaitoma arba grąžinama ūkio subjektui *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta mokesčių permokų įskaitymo arba grąžinimo tvarka.

4. Jeigu yra motyvuotas ūkio subjekto prašymas, Konkurencijos taryba turi teisę baudos ar jos dalies mokėjimą atidėti iki šešių mėnesių, jeigu sumokėti baudos laiku ūkio subjektas negali dėl objektyvių priežasčių.

5. Ūkio subjektas privalo įvykdyti jam pagal šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktus skirtus Konkurencijos tarybos nutarime numatytus įpareigojimus nustatytomis sąlygomis ir terminais. Motyvuotu ūkio subjekto prašymu Konkurencijos taryba turi teisę įpareigojimų įvykdymo terminą atidėti iki dvigubai ilgesnio termino, negu buvo numatytas nutarime, jeigu įvykdyti nustatytų įpareigojimų laiku ūkio subjektas negali dėl objektyvių priežasčių.

6. Ūkio subjekto nesumokėta bauda ir palūkanos išieškomi į valstybės biudžetą. Konkurencijos tarybos sprendimas dėl priverstinio baudos ir palūkanų išieškojimo yra vykdomasis dokumentas, kuris pateikiamas vykdyti antstoliui Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo ūkio subjektui skirta bauda, priėmimo dienos. Šis terminas pratęsiamas tiek laiko, kiek buvo atidėtas baudos mokėjimas ir sustabdytas baudos ir palūkanų priverstinis išieškojimas.

40 straipsnis. Ūkio subjektų vadovams skiriamos sankcijos

1. Ūkio subjekto vadovui už prisidėjimą prie ūkio subjekto sudaryto draudžiamo konkurentų susitarimo ar piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi gali būti apribojama teisė nuo trejų iki penkerių metų eiti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens vadovo pareigas, būti viešojo ir (arba) privataus juridinio asmens kolegialaus priežiūros ir (arba) valdymo organo nariu. Ūkio subjekto vadovui už prisidėjimą prie ūkio subjekto sudaryto draudžiamo konkurentų susitarimo ar piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, be šioje dalyje nustatyto teisės apribojimo, papildomai gali būti skiriama bauda iki keturiolikos tūkstančių keturių šimtų aštuoniasdešimt vieno euro.

2. Ūkio subjekto vadovas laikomas prisidėjusiu prie pažeidimo padarymo, kai jis:

- 1) tiesiogiai prisidėjo prie pažeidimo padarymo;
- 2) tiesiogiai neprisidėjo prie pažeidimo padarymo, tačiau turėjo pagrindą įtarti, kad jo vadovaujamas ūkio subjektas daro pažeidimą, bet nesiėmė veiksmų užkirsti kelią šiam pažeidimui;
- 3) nežinojo, nors privalėjo žinoti, kad jo vadovaujamas ūkio subjektas padarė ar daro pažeidimą.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sankcijos negali būti skiriamos:

- 1) ūkio subjekto, atleisto nuo baudos šio įstatymo 38 straipsnyje nustatyta tvarka, vadovui;
- 2) ūkio subjekto vadovui, kuris Konkurencijos tarybai pateikė šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas *mutatis mutandis* atitinkančią informaciją apie ūkio subjekto, su kuriuo darbo santykiai yra pasibaigę informacijos pateikimo Konkurencijos tarybai metu, padarytus pažeidimus.

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos dėl sankcijų neskyrimo gali būti netaikomos, jeigu ūkio subjektas nutraukė darbo santykius su ūkio subjekto vadovu dėl jo prisidėjimo šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu būdu prie pažeidimo padarymo ir kreipėsi į Konkurencijos tarybą dėl atleidimo nuo baudos.

5. Darbo santykių tarp ūkio subjekto vadovo ir ūkio subjekto, padariusio pažeidimą, ar tokio ūkio subjekto vadovo įgaliojimų pasibaigimas iki Konkurencijos tarybos nutarimo dėl šio įstatymo pažeidimo priėmimo nepanaikina ūkio subjekto vadovo atsakomybės pagal šį straipsnį, **išskyrus šio straipsnio 3 dalies 2 punktą.**

6. Skiriant ūkio subjekto vadovui šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sankcijas, *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 35 straipsnio 3 ir 4 dalys.

41 straipsnis. Prašymo dėl sankcijų ūkio subjektų vadovams skyrimo pateikimas teismui ir nagrinėjimas teisme

1. Konkurencijos taryba, nustačiusi, kad yra šio įstatymo 40 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos aplinkybės, priima nutarimą kreiptis į Vilniaus apygardos administracinį teismą su prašymu taikyti šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytas sankcijas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame nutarime teismui nurodomos aplinkybės, kuriomis grindžiamas prašymas, ir pridedami jas patvirtinantys įrodymai, taip pat nurodomas motyvuotas siūlymas dėl šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytų sankcijų taikymo ir jų dydžio. Teismas, priimdamas sprendimą taikyti sankcijas, nėra saistomas Konkurencijos tarybos siūlymo dėl sankcijų ir jų dydžio.

3. Konkurencijos taryba turi teisę kreiptis į teismą su šio straipsnio 1 dalyje nurodytu prašymu per tris mėnesius nuo dienos, kai:

1) pasibaigia Konkurencijos tarybos nutarimo dėl šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažeidimo apskundimo terminas, jeigu nutarimas neapskundžiamas šio įstatymo 33 straipsnyje nustatyta tvarka ir terminais;

2) įsiteisėja teismo sprendimas, kuris nepanaikina Konkurencijos tarybos nutarimo ar jo dalies dėl šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų, kiek tai susiję su ūkio subjektu, apskundusiu Konkurencijos tarybos nutarimą šio įstatymo 33 straipsnyje nustatyta tvarka ir terminais.

4. Teismas, išnagrinėjęs Konkurencijos tarybos prašymą, priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) taikyti šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytas sankcijas;
- 2) atmesti prašymą.
5. Teismas, skirdamas ūkio subjekto vadovui šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytas sankcijas, vadovaujasi teisingumo, protingumo, sąžiningumo principais ir atsižvelgia į:
 - 1) ūkio subjekto padaryto pažeidimo pavojingumą;
 - 2) ūkio subjekto padaryto pažeidimo trukmę;
 - 3) ūkio subjekto vadovo prisidėjimo prie ūkio subjekto padaryto pažeidimo pobūdį;
 - 4) ūkio subjekto vadovo elgesį Konkurencijos tarybos atliekamo tyrimo dėl ūkio subjekto padaryto pažeidimo metu;
 - 5) kitas reikšmingas aplinkybes.
6. Asmenų, kuriems įsiteisėjusiu teismo sprendimu paskirtos šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytos sankcijos, sąrašas skelbiamas Konkurencijos tarybos interneto svetainėje.
7. Konkurencijos taryba, nustačiusi, kad nevykdomas įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriuo paskirtos šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalyje nustatytos sankcijos, pateikia teismo sprendimą vykdyti antstoliui Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

42 straipsnis. Administracinė atsakomybė

Asmenys už šio įstatymo pažeidimus traukiami administracinėn atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų šio įstatymo ir Administracinių teisės pažeidimų kodekso nustatyta tvarka.

ANTRASIS SKIRSNIS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS YPATUMAI

43 straipsnis. Žalos atlyginimui taikytinos taisyklės

Šis skirsnis nustato šio įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimu padarytos žalos atlyginimo ypatumus.

~~43~~44 straipsnis. **Žalos prezumpcija** ir ~~Žalos~~ žalos atlyginimas

~~1. Ūkio subjektai, pažeidę šį įstatymą, privalo atlyginti žalą, padarytą kitiems ūkio subjektams ar fiziniams ir juridiniams asmenims, įstatymų nustatyta tvarka.~~

~~2. Žala, padaryta asmenims neteisėtai Konkurencijos tarybos ar jos pareigūnų veiksmais, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.~~

1. Nukentėjęs asmuo turi teisę reikalauti visiško žalos atlyginimo iš šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą padariusio(-ių) ūkio subjekto(-ų).

2. Visiškas žalos atlyginimas reiškia, kad nukentėjęs asmuo, kuriam atlyginama žala, turi atsidurti tokioje padėtyje, kurioje jis būtų, jei nebūtų padarytas šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytas pažeidimas, tačiau nukentėjusiam asmeniui negali būti leidžiama nepagrįstai praturtėti. Visiškas žalos atlyginimas apima tiesioginius nuostolius, negautas pajamas ir palūkanas, skaičiuojamas nuo žalos atsiradimo momento.

3. Jeigu neįrodoma priešingai, laikoma, kad šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1–4 punktuose nurodytais konkurentų susitarimais arba kitais konkurentų susitarimais, kuriais siekiama riboti konkurenciją ir kuriais pažeidžiama šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalis ar Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio 1 dalis, yra padaroma žala.

4. Kai šio įstatymo 43 straipsnyje nurodyto pažeidimo atvejais teismas, remdamasis byloje esančiais įrodymais, negali nustatyti tikslaus žalos dydžio ar jam tą padaryti pernelyg sunku, teismas nustato apytikrį žalos dydį, atsižvelgdamas į Europos Komisijos metodinio pobūdžio dokumentus dėl žalos apskaičiavimo bei kitas aplinkybes, turinčias reikšmės visiško žalos atlyginimo principo įgyvendinimui. Teismas, prieš įgyvendindamas pareigą dėl apytikrio žalos dydžio nustatymo, nuroydamas motyvus, privalo iš anksto informuoti šalis apie tai, kad, nesant galimybės nustatyti tikslaus žalos dydžio, byloje bus nustatomas apytikris žalos dydis.

5. Kai teismas žalos atlyginimo byloje yra paskyręs teismo ekspertizę, teismo ekspertai, atlikdami ekspertizę, visais atvejais turi vadovautis Europos Komisijos metodinio pobūdžio dokumentais dėl žalos apskaičiavimo.

45 straipsnis. Solidariosios atsakomybės taikymo ypatumai

1. Kai šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą padaro keli ūkio subjektai, tokie bendrai pažeidimą padarę ūkio subjektai atsako solidariai už visą dėl pažeidimo padarytą žalą, išskyrus šiame straipsnyje numatytas išimtis.

2. Ūkio subjektas, atleistas nuo baudos šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu už šio įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytą slaptą pažeidimą, solidariai atsako šiems nukentėjusiems asmenims:

1) savo tiesioginiams ir netiesioginiams pirkėjams arba tiekėjams;

2) kitiems nukentėjusiems asmenims tik tuo atveju, jei jie negali gauti visiško žalos atlyginimo iš kitų ūkio subjektų, kurie dalyvavo tame pačiame pažeidime.

3. Kai šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą padaro maža arba vidutinė įmonė kaip ji apibrėžta 2003 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos rekomendacijoje Nr. 2003/361/EB dėl labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL 2003 L 124, p. 36), ji atsako tik savo tiesioginiams ir netiesioginiams pirkėjams arba tiekėjams, jeigu atitinka abu šiuos požymius:

1) jos rinkos dalis atitinkamoje rinkoje bet kuriuo konkurencijos teisės pažeidimo metu neviršijo 5 procentų;

2) dėl solidariosios atsakomybės taisyklių taikymo būtų negrįžtamai pakenkta jos ūkinės veiklos tęstinumui ir tokių taisyklių taikymas sukeltų jos turto visišką nuvertėjimą.

4. Šio straipsnio 3 dalis netaikoma, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

1) maža arba vidutinė įmonė skatino ir (ar) naudodama spaudimą vertė kitą(-us) ūkio subjektą(-us) atlikti šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą ar prie jo prisijungti, ar atliko vadovaujamą vaidmenį tokiam pažeidime;

2) Konkurencijos tarybos ar teismo nustatyta, kad maža arba vidutinė įmonė anksčiau buvo padariusi šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą;

3) nukentėję asmenys, kurie nėra mažos arba vidutinės įmonės tiesioginiai ir netiesioginiai pirkėjai arba tiekėjai, negali gauti visiško žalos atlyginimo iš kitų ūkio subjektų, kurie dalyvavo tame pačiame pažeidime kaip ir maža arba vidutinė įmonė.

5. Šio straipsnio 2 dalis *mutatis mutandis* taikoma ūkio subjektams, kuriuos nuo baudos atleidžia Europos Komisija ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucija.

46 straipsnis. Regreso teisės įgyvendinimas

1. Ūkio subjektas, atlyginęs kelių ūkio subjektų šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu bendrai padarytą žalą, turi regreso teisę į kitus pažeidimą padariusius ūkio subjektus. Reikalavimo regreso tvarka dydis apskaičiuojamas pagal Civilinio kodekso 6.279 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą taisyklę, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį.

2. Iš ūkio subjekto, atleisto nuo baudos šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu už šio įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytą slaptą pažeidimą, regreso teise negali būti išreikalaujama daugiau, nei jis padarė žalos savo tiesioginiams ir netiesioginiams pirkėjams arba tiekėjams.

3. Jei šio įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytu pažeidimu žala padaroma kitiems nukentėjusiems asmenims, nei bendrai pažeidimą padariusių ūkio subjektų tiesioginiai ir netiesioginiai pirkėjai arba tiekėjai, iš ūkio subjekto, atleisto nuo baudos šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies pagrindu už šio įstatymo 44 straipsnio 3 dalyje nurodytą slaptą pažeidimą, regreso tvarka gali būti išreikalaujama atlygintos žalos kitiems nukentėjusiems asmenims dalis, apskaičiuota vadovaujantis šio straipsnio 1 dalimi. Tokiu atveju šio straipsnio 2 dalyje nurodyta išimtis netaikoma.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalys *mutatis mutandis* taikomos ūkio subjektams, kuriuos nuo baudos atleidžia Europos Komisija ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucija.

47 straipsnis. Permokos perkėlimas bylose dėl žalos atlyginimo

1. Nagrinėdamas bylas dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, teismas įvertina, ar permokos dalis (ir koks jos dydis) buvo perkelta ieškovo pirkėjams. Teismas, vertindamas netiesioginiam pirkėjui perkeltą permokos dalį, atsižvelgia į Europos Komisijos metodinio pobūdžio dokumentus, nurodančius, kaip nustatyti netiesioginiam pirkėjui perkeltą permokos dalį.

2. Teismui nagrinėjant bylą dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, atsakovas, atsakydamas į reikalavimą atlyginti žalą, patirtą dėl šio įstatymo 43 straipsnyje nurodyto pažeidimo, kaip gynybos priemone turi teisę remtis argumentu, kad ieškovas perkėlė visą dėl tokio pažeidimo susidariusią permoką arba jos dalį pirkėjams. Atsakovui įrodžius, kad permoka ar jos dalis buvo perkelta, teismas atitinkamai sumažina priteisiamos žalos dydį.

3. Kai ieškovas yra netiesioginis pirkėjas, jis turi pareigą įrodyti permokos perkėlimo faktą ir apimtį, atsižvelgiant į komercinę praktiką, pagal kurią kainos padidėjimas perkeliamas tolesnei tiekimo grandinės grandžiai.

4. Permokos perkėlimas netiesioginiam pirkėjui preziumuojamas, jei įrodytos visos šios aplinkybės:

- 1) atsakovas padarė šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą;
- 2) dėl tokio pažeidimo atsakovo tiesioginis pirkėjas permokėjo už prekes;
- 3) netiesioginis pirkėjas įsigijo prekių, tapusių tokio pažeidimo objektu arba prekių, pagamintų iš tokio pažeidimo objektu tapusių prekių, arba prekių, kurios komplektuojamos su tokio pažeidimo objektu tapusiomis prekėmis.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodyta prezumpcija gali remtis tik netiesioginis pirkėjas. Atsakovui nuginčijus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą prezumpciją arba jos dalį, ši prezumpcija netaikoma arba taikoma tik nenuginčytai daliai.

6. Šiame straipsnyje nurodytos taisyklės *mutatis mutandis* taikomos tais atvejais, kai šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą padaro tiesioginiai ar netiesioginiai pirkėjai.

48 straipsnis. Ginčų, išspręstų ne teisme, poveikis vėlesniems ieškiniams dėl žalos atlyginimo

1. Jei nukentėjęs asmuo su šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytą pažeidimą padariusiu ūkio subjektu ginčą dėl žalos atlyginimo išsprendžia ne teisme, likusi nukentėjusio asmens reikalavimo dalis pareiškiama kitiems bendrai pažeidimą padariusiems ūkio subjektams, su nukentėjusiu asmeniu neišsprendusiems ginčo dėl žalos atlyginimo ne teisme. Kitiems bendrai pažeidimą padariusiems ūkio subjektams pareiškiama likusi reikalavimo dalis apskaičiuojama nukentėjusio asmens patirtą žalą mažinant ūkio subjekto, su kuriuo ginčas buvo išspręstas ne teisme, nukentėjusiam asmeniui padarytos žalos dalimi.

2. Bendrai pažeidimą padarę ūkio subjektai, su nukentėjusiu asmeniu neišsprendę ginčo ne teisme, negali reikalauti padengti iš jų teismo tvarka išreikalautos likusios žalos dalies iš ūkio subjekto, kuris su nukentėjusiu asmeniu yra išsprendęs ginčą ne teisme.

3. Jei likusios neatlygintos žalos negali atlyginti bendrai pažeidimą padarę ūkio subjektai, su nukentėjusiu asmeniu neišsprendę ginčo ne teisme, nukentėjęs asmuo turi teisę pareikšti reikalavimą dėl likusios neatlygintos žalos atlyginimo ūkio subjektui, kuris su nukentėjusiu asmeniu yra išsprendęs ginčą ne teisme, nebent išsprendžiant ginčą ne teisme yra sutarta, kad nukentėjęs asmuo negalės pareikšti tokio reikalavimo.

4. Bendrai pažeidimą padariusių ūkio subjektų tarpusavio reikalavimai sprendžiami šio įstatymo 46 straipsnyje nustatyta tvarka, įvertinus pagal ankstesnį ginčą, išspręstą ne teisme, kuriame dalyvavo atitinkamas ūkio subjektas, atlygintos žalos dydį.

49 straipsnis. Ieškinio dėl žalos atlyginimo senaties terminas

1. Ieškinio dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, senaties terminas pradedamas skaičiuoti pažeidimui pasibaigus ir kai ieškovas sužinojo arba turėjo sužinoti visas šias aplinkybes:

1) apie atsakovo veiksmus ir, kad jais padaromas šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytas pažeidimas;

2) faktą, kad dėl šio pažeidimo jis patyrė žalą;

3) pažeidimą padariusį ūkio subjektą arba aplinkybes, nurodytas šio įstatymo 45 straipsnio 2 dalies 2 punkte ar 45 straipsnio 4 dalies 3 punkte.

2. Ieškinio dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, senaties terminas yra penkeri metai.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas ieškinio senaties terminas sustabdomas:

1) kai Konkurencijos taryba priima nutarimą pradėti tyrimą dėl pažeidimo, su kuriuo susijęs ieškinys dėl žalos atlyginimo. Ieškinio senaties termino sustabdymas pasibaigia praėjus vieneriems metams po to, kai Konkurencijos tarybos šio įstatymo 28 straipsnio 3 dalies arba 30 straipsnio 1 dalies 1-3 punktų pagrindu priimtas nutarimas nebegali būti skundžiamas arba įsiteisėja teismo priimtas sprendimas dėl pažeidimo. Kai pažeidimą nagrinėja Europos Komisija ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucija ar teismas, *mutatis mutandis* taikomos šiame punkte nurodytos ieškinio senaties termino sustabdymo taisyklės;

2) kai vyksta šalių derybos dėl taikos sutarties sudarymo. Šiuo atveju ieškinio senaties terminas sustabdomas tol, kol trunka šios derybos ir tik tų šalių atžvilgiu, kurios dalyvauja ar dalyvavo šiose derybose dėl taikos sutarties sudarymo.

50 straipsnis. Šalių derybų dėl taikos sutarties sudarymo poveikis

Teismas, nagrinėjantis bylą dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, nuo bylos šalių derybų dėl taikos sutarties sudarymo pradžios iki pabaigos, tačiau ne ilgiau kaip dvejiems metams, turi teisę sustabdyti bylos nagrinėjimą.

51 straipsnis. Bylų nagrinėjimas teisme

1. Bylos dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, nagrinėjamos laikantis Civilinio proceso kodekso taisyklių, kiek šis įstatymas nenumato kitaip.

2. Vilniaus apygardos teismas turi išimtinę kompetenciją nagrinėti šias bylas:

1) bylas dėl šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytais pažeidimais padarytos žalos atlyginimo;

2) bylas, kai asmuo, kurio interesai buvo pažeisti, reikalauja nutraukti neteisėtus veiksmus, nurodytus šio įstatymo II skyriuje arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnyje.

3. Konkurencijos tarybai priėmus nutarimą dėl šio įstatymo 43 straipsnyje nurodyto pažeidimo, kuris nebuvo apskūstas per šio įstatymo 33 straipsnio 2 dalyje nurodytą apskundimo terminą, ar įsiteisėjus teismo sprendimui dėl to paties pažeidimo, tokiam nutarime ar sprendime nurodytos aplinkybės dėl pažeidimo pobūdžio, jo padarymo teritorijos, trukmės ir asmenų laikomos neįrodinėtinomis aplinkybėmis (prejudiciniais faktais) bylose dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo.

4. Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priimtas tos valstybės narės teismo galutinis ir pagal Europos Sąjungos reglamentus pripažįstamas sprendimas arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos galutinis sprendimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimo yra oficialusis

rašytinis įrodymas ir turi didesnę įrodomąją galią (*prima facie* įrodymas), kad buvo padarytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimas.

5. Teismas, priėmęs ieškinį dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, apie bylos iškėlimo faktą skelbia savo interneto svetainėje, nurodydamas bylos šalį.

6. Jeigu byloje dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo iki teismo sprendimo priėmimo paaiškėja, kad tam pačiam atsakovui(-ams) ieškinius dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo yra pareiškę ir kiti ieškovai, teismas, siekdamas, kad būtų tinkamai nustatytas tiek visos žalos, tiek ir kiekvienam ieškovui padarytos žalos dydis, visas bylas sujungia į vieną.

7. Asmenys, manantys, kad dėl neteisėtų atsakovo(-ų) veiksmų taip pat yra patyrę žalos dėl šio įstatymo 43 straipsnyje nurodyto pažeidimo, turi teisę įstoti į bylą Civilinio proceso kodekso 46 straipsnyje nustatyta tvarka.

8. Teismui nagrinėjant bylą dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, ir jam paprašius, Konkurencijos taryba turi teisę pateikti išvadą dėl žalos dydžio nustatymo.

9. Teismas, nagrinėdamas bylą dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo ir vertindamas, ar įvykdyta šio įstatymo 47 straipsnio 2-5 dalyse nurodyta įrodinėjimo pareiga, atsižvelgia į kitus teismo ar, esant galimybėms, kitos ES valstybės narės teismo jau priimtus sprendimus bylose dėl žalos atlyginimo, kurios yra susijusios su tuo pačiu pažeidimu, tačiau kuriose ieškinius pareiškia kitų tiekimo grandinės lygių ieškovai.

52 straipsnis. Įrodymų rinkimo bylose dėl žalos atlyginimo ypatumai

1. Ieškovas ar atsakovas, patys negalėdami gauti su byla susijusios informacijos, turi teisę prašyti teismo ją išreikalauti. Ieškovas ar atsakovas, prašydami išreikalauti įrodymus ar įrodymų kategorijas, turi tikėtinais pagrįsti reikalavimus arba atsikirtimus.

2. Teismas išreikalauja tiksliai įvardintus įrodymus arba su byla susijusių įrodymų kategorijas. Teismo prašant išreikalauti įrodymų kategorijas, įrodymų kategorijos turi būti apibrėžtos kuo tiksliau ir siauriau, remiantis dalyvaujančio byloje asmens prašyme pateiktais turimais faktais, t. y. turi būti nurodyti įrodymų kategorijas charakterizuojantys elementai, tokie, kaip, pavyzdžiui, dokumentų, kuriuos prašoma išreikalauti, pobūdis, dalykas ar turinys bei laikotarpis, kada jie buvo parengti.

3. Įrodymų išreikalavimas turi būti proporcingas. Teismas, sprenddamas, ar dalyvaujančio byloje asmens prašymas išreikalauti įrodymus yra proporcingas, įvertina visų dalyvaujančių byloje asmenų ir kitų ne byloje dalyvaujančių asmenų teisėtus interesus. Teismas visų pirma atsižvelgia į:

1) tai, kiek ieškovo ar atsakovo reikalavimai arba atsikirtimai yra grindžiami turimais faktais ir įrodymais, kurie pagrindžia prašymą išreikalauti įrodymus;

2) įrodymų išreikalavimo mastą ir įpareigojimo išreikalauti įrodymus vykdymo išlaidas, be kita ko, siekiant užkirsti kelią nekonkrečiai informacijos paieškai, kuri gali būti nesusijusi su byla;

3) tai, ar prašomi išreikalauti įrodymai apima Lietuvos Respublikos įstatymų saugomas paslaptis ir kitą saugomą konfidencialią informaciją, ypač susijusią ne su byloje dalyvaujančiais asmenimis (toliau – konfidenciali informacija), ir tokiai konfidencialiai informacijai apsaugoti taikomą tvarką.

4. Ūkio subjektų interesas išvengti ieškinių dėl su šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu susijusios žalos atlyginimo nelaikomas interesu, kurį reikia ginti.

5. Teismas taip pat gali išreikalauti su byla susijusius įrodymus, kuriuose yra konfidencialios informacijos tuo atveju, jeigu tokia informacija gali būti laikoma įrodymais civilinėje byloje. Gavęs ar išreikalavęs tokio turinio įrodymus, teismas imasi veiksmingų

priemonių konfidencialiai informacijai apsaugoti. Šiam tikslui teismas taiko vieną ar kelias žemiau nurodytas priemones:

1) nustato proceso dalyvius, kurie gali dirbti su bylos medžiagos dalimi, kurioje yra konfidenciali informacija, ir nustato jiems racionalius bei proporcingus konfidencialios informacijos saugojimo įpareigojimus;

2) uždraudžia naudoti bylos medžiagos dalį, kurioje yra konfidenciali informacija, kitais nei konkrečios bylos tikslais;

3) neleidžia proceso dalyviams susipažinti su atitinkama bylos medžiagos dalimi, kurioje yra konfidenciali informacija ir gali įpareigoti dalyvaujančius byloje asmenis parengti ir pateikti tokios informacijos išrašą be konfidencialios informacijos ir siekiamos apsaugoti informacijos aprašymą, viešai prieinamus kitiems proceso dalyviams. Teismas savo sprendime gali remtis tik ta informacija, kuri buvo atskleista visiems byloje dalyvaujantiems asmenims;

4) neleidžia šios bylos medžiagos dalies kopijuoti ir platinti;

5) nustačius poreikį, kitas priemones, kurios veiksmingai užtikrina konfidencialios informacijos apsaugą, atsižvelgiant į tikslus, dėl kurių tokia apsauga yra nustatyta ir į tai, kokios priemonės įprastai taikomos užtikrinant šią apsaugą.

6. Negali būti išreikalaujama informacija, sudaranti advokato profesinę paslaptį, taip pat kita informacija, kuri negali būti įrodymais civilinėse bylose.

7. Prieš išreikalaudamas įrodymus, teismas asmeniui, kurio prašoma pateikti įrodymus, ir dalyvaujantiems byloje asmenims suteikia ne trumpesnę kaip 7 dienų terminą pateikti nuomonę dėl prašymo išreikalauti įrodymus. Tai nekliudo teismui imtis įrodymų užtikrinimo priemonių, kol sprendžiamas klausimas dėl įrodymų išreikalavimo, tačiau įrodymų pateikimas į bylą vykdomas ir jų prijungimo klausimas sprendžiamas tik po to, kai teismas nutaria išreikalauti atitinkamus įrodymus.

8. Jeigu per nustatytą terminą teismo reikalavimas pateikti įrodymą neįvykdytas, tokio reikalavimo neįvykdžiusiems asmenims teismas gali skirti Civilinio proceso kodekso 199 straipsnio 6 dalyje nurodytą baudą.

9. Asmenims, kurie sunaikina bylai dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo reikšmingus įrodymus, arba kurie nevykdo teismo nustatytų įpareigojimų dėl konfidencialios informacijos apsaugos arba atsisako juos vykdyti, arba kurie nepaiso šiame straipsnyje ir šio įstatymo 53 straipsnyje nustatytų įrodymų naudojimo apribojimų, teismas gali skirti baudą iki dešimties tūkstančių eurų. Baudos paskyrimas neatleidžia atitinkamų asmenų nuo neįvykdytų arba netinkamai įvykdytų pareigų vykdymo bei nuo civilinės atsakomybės už tokiais neteisėtais veiksmais padarytą žalą.

10. Jeigu proceso šalis nepateikia teismo reikalaujamų įrodymų arba juos sunaikina, teismas turi teisę aplinkybes, kurias galėtų paneigti arba patvirtinti nepateikti arba sunaikinti įrodymai, įvertinti šių įrodymų nepateikusios ar juos sunaikinusios šalies nenaudai.

53 straipsnis. Konkurencijos institucijos byloje esančių įrodymų išreikalavimo ypatumai

1. Teismas Konkurencijos tarybos byloje esančius įrodymus, kurie nėra Konkurencijos tarybos parengti dokumentai, šiame straipsnyje nustatyta tvarka išreikalauja tik tuo atveju, jeigu jų dėl objektyvių priežasčių neįmanoma gauti iš kitų asmenų.

2. Spręsdamas dėl Konkurencijos tarybos byloje esančių įrodymų išreikalavimo proporcingumo, teismas papildomai kartu su šio įstatymo 52 straipsnyje nurodytomis aplinkybėmis taip pat įvertina visas šias aplinkybes:

1) ar prašymas išreikalauti įrodymus suformuluotas konkrečiai atsižvelgiant į Konkurencijos tarybai pateiktos ar Konkurencijos tarybos byloje esančios medžiagos pobūdį, dalyką ar turinį;

2) ar įrodymus išreikalauti prašanti šalis to prašo dėl teisme nagrinėjamo ieškinio dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo;

3) ar nebus pakenkta Konkurencijos tarybos veiklos efektyvumui šio straipsnio 1 ir 4 dalyse numatytais atvejais, ar Konkurencijos tarybai pateikus nuomonę teismui pagal šio straipsnio 7 dalį.

3. Prašymas išreikalauti visą Konkurencijos tarybos byloje esančią medžiagą, tiksliai neįvardijus įrodymų arba su byla susijusių įrodymų kategorijų, nėra tenkinamas.

4. Kol Konkurencijos taryba nepriėmė vieno iš šio įstatymo 28 straipsnio 3 dalyje arba 30 straipsnio 1 dalies 1-3 punktuose nurodytų nutarimų, teismas negali išreikalauti ir naudoti:

1) informacijos, kurią asmuo parengė specialiai Konkurencijos tarybos atliekamai pažeidimų tyrimo procedūrai;

2) informacijos, kurią Konkurencijos taryba parengė ir išsiuntė asmenims pažeidimų tyrimo procedūros tikslais.

5. Šio įstatymo 21 straipsnio 8 dalyje nurodyti prašymai atleisti nuo baudos ir pripažinimo pareiškimai negali būti įrodymais civilinėje byloje. Ieškovas gali pateikti pagrįstą prašymą, kad byla nagrinėjantis teismas susipažintų su šios dalies pirmame sakinyje aptariamais Konkurencijos tarybos turimais dokumentais, siekdamas įsitikinti, kad jie Konkurencijos tarybai yra pateikti šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalies ar 37 straipsnio 2 dalies pagrindu. Atlikdamas tokį vertinimą, teismas gali tik Konkurencijos tarybos prašyti pateikti šio įstatymo 21 straipsnio 8 dalyje nurodytų prašymų atleisti nuo baudos ir pripažinimo pareiškimų kopijas ir išvadą dėl tokio vertinimo. Teismas taip pat turi teisę išklausti asmenis, Konkurencijos tarybai pateikusius atitinkamus prašymus atleisti nuo baudos ar pripažinimo pareiškimus. Teismas jokiais atvejais nesudaro galimybės kitiems asmenims, išskyrus atitinkamus prašymus atleisti nuo baudos ar pripažinimo pareiškimus Konkurencijos tarybai pateikusius asmenis, susipažinti su šiais dokumentais. Šios dalies nuostatos netaikomos kartu su prašymais atleisti nuo baudos ar pripažinimo pareiškimais pateikiamiems įrodymams.

6. Konkurencijos tarybos byloje esantys įrodymai, kurie nėra nurodyti šio straipsnio 4 ar 5 dalyse, gali būti bet kuriuo metu išreikalauti, nagrinėjant bylą dėl žalos, padarytos šio įstatymo 43 straipsnyje nurodytu pažeidimu, atlyginimo, laikantis Civilinio proceso kodekso ir šio straipsnio 1 dalies nuostatų.

7. Konkurencijos taryba turi teisę savo iniciatyva arba šio įstatymo 52 straipsnio 7 dalies 1 sakinyje nurodytu atveju teismui pareikšti nuomonę dėl prašymo išreikalauti iš jos įrodymus proporcingumo.

8. Įrodymais, gautais šio įstatymo 29 straipsnio 2 dalies pagrindu ir nenumatytais šio straipsnio 4 ar 5 dalyse, turi teisę remtis tik juos gavęs asmuo, ar jo teisių perėmėjas.

9. Šio straipsnio nuostatos dėl įrodymų išreikalavimo *mutatis mutandis* taikomos ir teismui išreikalaujant įrodymus, esančius Europos Komisijos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos byloje. Europos Komisijos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijos byloje esantys dokumentai, atitinkantys šio įstatymo 21 straipsnio 8 dalyje nurodytus prašymus atleisti nuo baudos dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio pažeidimų ir pripažinimo pareiškimus dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnių pažeidimų, negali būti įrodymais civilinėje byloje. Šios dalies nuostatos netaikomos kartu su šiais prašymais atleisti nuo baudos ar pripažinimo pareiškimais pateikiamiems įrodymams. Šio straipsnio 4 dalies nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir Europos Komisijai ar kitai Europos Sąjungos valstybės narės konkurencijos institucijai pateiktiems ir vėliau atsiimtiems pripažinimo pareiškimams dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnių pažeidimų, kai šių pripažinimo pareiškimų atsiėmimo galimybę numato Europos Sąjungos ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių teisės aktai.

44 54 straipsnis. Įgaliota institucija

1. Konkurencijos taryba yra institucija, įgaliota taikyti Europos Sąjungos konkurencijos taisykles, kurių laikymosi priežiūra pagal Europos Sąjungos konkurencijos teisę pavedama nacionalinei konkurencijos institucijai.

2. Konkurencijos taryba, atlikdama funkcijas, suteiktas pagal šio straipsnio 1 dalį, veikia šio įstatymo nustatyta tvarka.

45 55 straipsnis. Valstybės pagalba

1. Konkurencijos taryba yra koordinuojanti institucija valstybės pagalbos, kuriai taikomos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, klausimais.

2. Konkurencijos taryba Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka valstybės pagalbos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, projektų ekspertizę, teikia valstybės pagalbos teikėjams išvadas ir rekomendacijas, kaupia informaciją apie **Lietuvos Respublikos valstybės pagalbos teikėjų** suteiktą valstybės pagalbą ~~Lietuvos~~ ūkio subjektams ir teikia ją Europos Komisijai, ~~ir~~ kitoms suinteresuotoms institucijoms **ir asmenims**.

3. Suteiktos valstybės pagalbos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, įskaitant nereikšmingą pagalbą, ~~registro tvarko~~ **registro valdytoja yra** Konkurencijos taryba.

46 56 straipsnis. Policijos pagalba ir teismo leidimų dėl tyrimo veiksmų išdavimas

1. Tyrimą pagal Europos Sąjungos konkurencijos taisykles atliekantys Europos Komisijos įgalioti asmenys ar šiems asmenims atlikti patikrinimą padedantys Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai viešajai tvarkai palaikyti ir galimam prievartos panaudojimui gali pasitelkti policijos pareigūnus.

2. Vilniaus apygardos administracinis teismas išduoda teismo leidimus dėl galimo prievartos priemonių panaudojimo ~~2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (toliau – Reglamentas~~ **reglamento** (EB) Nr. 1/2003) 20 straipsnyje nurodytu atveju.

3. Vilniaus apygardos administracinis teismas išduoda teismo leidimus dėl Europos Komisijos atliekamų patikrinimų ir galimo prievartos priemonių panaudojimo ~~Reglamento~~ **reglamento** (EB) Nr. 1/2003 21 straipsnyje nurodytu atveju.

4. Prašymus dėl teismo leidimų išdavimo pateikia Europos Komisija arba Konkurencijos taryba.

47 57 straipsnis. Konkurencijos bylų nagrinėjimas teisme

1. ~~Asmuo, kurio teisėti interesai pažeidžiami veiksmais, pažeidžiančiais Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnį, ar kitais šio įstatymo draudžiamais konkurenciją ribojančiais veiksmais, turi teisę kreiptis į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl:~~

~~1) neteisėtų veiksmų nutraukimo;~~

~~2) padarytos žalos atlyginimo.~~

2 1. Teismas, gavęs ieškinį, susijusį su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio taikymu, apie tai informuoja Europos Komisiją ir Konkurencijos tarybą. Tokiu atveju Europos Komisija ir Konkurencijos taryba turi Civilinio proceso kodekso 50 straipsnio 2 dalyje numatytas teises.

3 2. Sprendimo (nutarties), priimto (priimtos) byloje, kurioje buvo taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnis, nuorašas nedelsiant po tokio sprendimo (nutarties) paskelbimo išsiunčiamas Europos Komisijai ir Konkurencijos tarybai.

4 3. Procesas gali būti atnaujinamas, kai paaiškėja, kad po teismo sprendimo (nutarties) priėmimo, kuriame (kurioje) susitarimams, sprendimams ar veiklai buvo taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnis, priimamas Europos Komisijos sprendimas dėl minėtų straipsnių taikymo tiems patiems susitarimams, sprendimams ar veiklai ir tas taikymo rezultatas iš esmės skiriasi.

5 4. Kai byla nagrinėjama Vilniaus apygardos administraciniame teisme, *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 2 1, 3 2 ir 4 3 dalys.

Lietuvos Respublikos
konkurencijos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 8 skyrius, 2 tomas, p. 205).

~~2. 2006 m. rugsėjo 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1419/2006, panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 4056/86, nustatantį išsamias Sutarties 85 ir 86 straipsnių taikymo jūrų transportui taisykles, ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1/2003, išplečiant jo taikymo sritį, įtraukiant kabotažą ir tarptautines trampines paslaugas (OL 2006 L 269, p. 1).~~

2. 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/104/ES dėl tam tikrų taisyklių, kuriomis reglamentuojami pagal nacionalinę teisę nagrinėjami ieškiniai dėl žalos, patirtos dėl valstybių narių ir Europos Sąjungos konkurencijos teisės nuostatų pažeidimo, atlyginimo (OL 2014 L 349, p. 1).“

2 straipsnis. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Atsakomybę už klaidinančios ar neleistinos lyginamosios reklamos naudojimą nustato Reklamos įstatymas ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – Administracinių nusižengimų kodeksas).“

3 straipsnis. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų reikalavimai atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus yra privalomi. Už šių reikalavimų nevykdymą taikomos šio įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso nustatytos sankcijos.“

4 straipsnis. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„42 straipsnis. Administracinė atsakomybė

Asmenys už šio įstatymo pažeidimus traukiami administracinės atsakomybės šio įstatymo ir Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2, 3 ir 4 straipsnius ir šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2016 m. gruodžio 27 d.

2. Šio įstatymo 2, 3 ir 4 straipsniai įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2016 m. gruodžio 26 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Šis įstatymas taikomas tik žalos, atsiradusios dėl po šio įstatymo įsigaliojimo padarytų ar besitęsiančių (trunkančių) šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 ar 7 straipsnio arba Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 ar 102 straipsnio pažeidimų, atlyginimui, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje numatytą atvejį.

5. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 49 straipsnio 2 dalyje nustatytas ieškinio senaties terminas taikomas, jeigu ieškinio senaties terminas prasidėjo įsigaliojus šiam įstatymui, taip pat jei reikalavimams pareikšti ieškinio senaties terminas, numatytas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.125 straipsnio 8 dalyje, nepasibaigė iki šio įstatymo įsigaliojimo. Iki šio įstatymo įsigaliojimo praėjusi ieškinio senaties termino dalis įskaitoma į šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 49 straipsnio 2 dalyje nustatytą ieškinio senaties terminą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Arūnas Alekša
2016-10-20

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-10-21